

DARBININKAS

Vol. LXXXI, Nr. 35 PERIODICALS 341 Highland Blvd. Kaina
Rugsėjis - September 13, 1996 Penktadienis-Friday Postage paid at Brooklyn, N.Y. Brooklyn, N.Y. 11207 \$1.00

LIETUVOJE ir apie LIETUVĄ

- Valdancioji LDDP partija. šio Seimo darbo pradžioje turėjusi 72 parlamentarų, jau neteko 10 savo narių. Dešimtas iš frakcijos pasitraukė Vytautas Astrauskas. Savo sprendimą Seimo narys motyvavo tuo, kad LDDP vadovybė tinkamai neįvertino buvusio savo lyderio ir Lietuvos premjero veiklos. Pirminę pusmėčio senumo Adolfo Šleževičiaus atstatydinimo istoriją, V. Astrauskas pažymėjo, kad LDDP taryba ir prezidiumas siūlė palikti poste bankų machinacijomis pagarsėjusį žmogų. Per savaitę LDDP frakcija netenka jau trečio nario. Vyriausioji rinkimų komisija patenkino Karolio Šnežko pareiškimą dėl atstatydinimo iš Seimo narių, o ką tik Seimą paliko ir Algirdas Sadkauskas.

- Pirmasis valstybei priklausančių akcijų paketu aukcionas, turėjęs įvykti Nacionalinėje vertybių popieriu biržoje, neįvyko, nes neatsirado nė vieno pirkėjo. Aukcionui buvo pasiūlyti šešių bendrovių valstybei priklausančių akcijų paketai, kurių dydis svyruoja nuo 3,43 iki 18,76% istatinio kapitalo. Ketinta parduoti prekybos bendrovių "Amsta" ir "Večia", transporto firmų "Daisotra" ir "Autoturas", metalo liejinių įmonės "Ketuva" ir stomatologijos paslaugas teikiančios bendrovės "Dantis" akcijų.

- Parodų centre "Litexpo" veikusi antroji tarptautinė specializuota paroda "Vaikų šalis 96" įrašyta į Lietuvos rekordų knygą. Pirmasis rekordas - palapinėje prie parodų centro pastatytas didžiulis labirintas. Nors matmenys dar tikslinami, neabejojama, jog jis yra didžiausias šalyje ir tikrai pateks į baigiamą rengti trečiąją Lietuvos rekordų knygą. Beje, šiame vaikiškame labirinte pasiklysta ir ne iš karto išėjimą suranda ne tik mažieji lankytojai, bet ir suaugusieji.

- Pelesos (Baltarusija) bendrojo lavinimo pagrindinė nevalstybinė lietuvių mokykla šį rugsėjį pradėjo penktuosius mokslo metus. Šiemet 40 mokinių atėjo ar atvažiavo iš pačios Pelesos, Baltiškų, Paditvio, Pavalakio ir kitų kaimų. Iš toliau atvykstantys vaikai (apie 15) gyvena mokyklos bendrabutyje. Kol kas ši mokykla, esanti Varėnavo rajone, yra pagrindinė (I-IX kl.) Tikimasi, jog kada nors "prieaus" ir vidurinė mokykla. Pirmaisiais mokyklos gyvavimo metais Pelesos lietuvių mokykloje buvo 8 mokiniai, antraisiais - 16. Pernai jau mokėsi 30 vaikų.

Pelesos lietuvių mokykloje dirba 12-13 mokytojų. Visi jie atvyko iš Lietuvos, tik direktoriaus pavaduotojas - pelesiškis Ivanas (Jonas) Matickevičius, lietuvių bendruomenės vadovas. Mokyklos statusas - Lietuvos valstybinė mokykla, todėl ją remia Lietuvos regioninių problemų ir tautinių mažumų departamentas, o iš Baltarusijos biudžeto ji negauna nieko.

- Menkas obuolių derlius ne tik mums, bet ir kitiems koncentruotų sulčių bei vyno gamintojams šį sezoną kelia daug rūpesčių, teigia AB "Alita" gamybos direktorė Birutė Barauskienė.

ARTĖJANT PILIETINIO SĄMONINGUMO EGZAMINUI

Vytautas Kubilius

Piliečių chartijos tarybos pirmininkas

Į 1992 m. rinkimus LDDPėjo kaip tautos santarvės angelas. Sąjūdis suskaldė visuomenę, mes grąžinsime jai taiką ir ramybę.

Ar buvo įgyvendinti Lietuvoje socialinės darnos ir pilietinės harmonijos šūkiai, sugundę daugumą rinkėjų prieš ketverius metus?

Nė iš tolo. Kokia gali būti santauka tarp kaimo grytelininkų ir kolūkio turtą susigrobusios viršininkijos, tarp paskutinius centus praradusio pensininko ir banko valdytojo (metinė alga - 1,200,000 Lt), tarp mėnesines duokles mokančio kioskininko ir įžūlaus reketininko, tarp šešiolikametės mergaičiukės ir ją prievartaujančių trijų suaugusių vyrų? Per ketverius LDDP valdymo metus Lietuva virto šiurpių socialinių kontrastų, plėšimų, žudynių šalimi, sparčiai riedėdama link "trečiojo pasaulio", pagerbto ne be reikalo mūsų aukštųjų pareigūnų vizitais.

LDDP valdžia tikėjosi konsoliduoti visuomenę, išgąsdintą staigių permainų, grąžindama gyvenimą į senas vėžes. Žūtūtinai stengėsi išlaikyti griūvančius kolūkius. Gelbėjo didžiulias gamyklas, kurių produkcija neteko rinkos. Stabdė nuosavybės grąžinimą tremtiniams. Nutiesė virš visų savivaldybių partinio administravimo tinklą (per apskričių valdytojus). Tačiau gyvenimo virsmas, kartą prasidėjęs, jau nebesidavė sustabdomas, kaip ir paleistas branduolinis reaktorius.

Partinė nomenklatura, ištreniruota aptarnauti planinį ūkį, valdomą iš centro, bejėgiškai stebėjo, kaip ištašomos į metalo laužą importinės staklės, pusvelčiui išpardavinėjami žvejų laivai, be jokios kontrolės išvežamos antikvarinės vertybės. Šešėlinė ekonomika, kunkuliavusi socialinės sistemos pogrindyje, užliejo valdžios įstaigas kaip deginanti lavina. Socialinio teisingumo principai, įrašyti į partinę programą, tapo bejėgiai prieš šešėlinės ekonomikos direktyvas, palydimas stambiais kyšiais. Neaiškios kilmės grupuotėms duodamos milžiniškos paskolos. Netrukdomai veikia nelegalios kredito įstaigos, prarydamos žmonių santaupas. Iš valstybinių komercinių bankų išgaruoja šimtai milijonų - jie nusėda Maskvos, Kipro, Londono bankų sąskaitose. Šauk nešaukęs - grąžinkite savo kapitalus į Lietuvą - neatsiliepia net bendrapartiečiai.

Norom ar nenorom LDDP valdžia tapo stambaus kapitalo tarnu. Ji atmetė pajamų deklaravi-

mo įstatymą. Ji įvedė litą tokiu santykiu, kuris buvo naudingas šešėlinės ekonomikos bosams. Ji įleido į finansinę sistemą svetimą virusą, kuris viską sujaukė ir sugriaužė. Dabar vienas iš LDDP lyderių beviltiškai maldauja: vienykimės, kairiosios partijos! Lietuvos socialdemokratai, kolegiškai suglauskavę pečius su buvusiais komunistais Aukščiausiojoje Taryboje (šitaip buvo palaidotas desovietizacijos įstatymas), atšoko kaip karšto vandens nuplikyti, palikdami valdančią partiją vieną kapstytis jos pačios korupcijos dumble.

Partinio administravimo metodų, paveldėtų iš CK kabinetų, ir šešėlinės ekonomikos direktyvų junginys ardyte ardė demokratinės pilietinės visuomenės pagrindus, kurie yra valstybės stabilumo garantas.

Per ketverius metus Lietuvoje atsivėrė baisi praraja tarp saujelės turtingųjų ir skurstančių masių. Tokios atlyginimų diferenciacijos (13:1) nėra, regis, nė vienoje kitoje postkomunistinėje šalyje. Naujieji turtuoliai tebėra trumparegiškos kaimietiškos prigimties: jie išaldo savo lėšas, statydami lordų rūmus (iš 16 kambarių), pirkdami prabangius automobilius, užuot plėtę gamybą ir kūrę naujas darbo vietas. "Niekur nemačiau tokio egoistinio individualizmo kaip Lietuvoje", - rašo J. Gaila, Pasaulio lietuvių bendruomenės atstovas Lietuvoje. Visuomenėje, praradusioje socialinio solidarumo etiką, prasideda erozija, bręsta "klasių kova", revoliuciniai sporgimai.

Per ketverius metus žiauriai buvo trypiamas būtinas pilietinei visuomenei tikėjimas - Justitia est fundamentum regnorum. Iš policijos saugomų sandėlių dingsta konfiskuotas spiritas. Kas savaitę sulaukiami kontrabandiniai kroviniai, jau pravažiavę muitinės postus. Vidaus reikalų ministras vėžinamas vogtu automobiliu. Nugvelbės 100 milijonų iš banku "partijos bičiulis" vaikštinėja laisvas. Prokurorai įstato savo vaikus į universitetą pagal specialų sąrašą (kaip kitados CK skyrių vedėjai). Tebegalioja privilegijuotųjų teisė: valdžiai viskas galima. Laikraščiai bloškia į pirmuosius puslapius vieną skandalą po kito (mafijinai valdžios vyrų ryšiai), bet niekam nenukrenta nė plaukas nuo galvos: šuo loja, o karavanas eina toliau ("Adolfeli, nepalūžk!").

LDDP valdžia baigė gesinti tautinio pakilimo bangą, galėjusią sutelkti visuomenę, įstumtą socializmo griūtis į neįprastą, dažnai nepalankias sąlygas. Patriotinė retorika senosios nomenklatūros lūpose skambėjo priklai-

veidmainingai, atstumiančiai, ir jaunimas pasibodėjęs nusigrėžė nuo jos. Didžiulė distancija tebeskiria LDDP žmonas nuo tautos žaidėjų ir esminio istorinio vyksmo. Negirdėjau, kad bent vienas Seimo LDDP frakcijos narys būtų išdrįsęs dalyvauti atidengiant paminklą žuvusiems partizanams (gedulingos iškilmės vyksta kas savaitę visoje Lietuvoje).

LDDP valdymo laikotarpi politologas V. Radžvilas pavadino "šliaužiančia okupacija" (bankai ir energetika atiduodami senajam, dar nematomam šeiminingui). Naujieji rinkimai į Seimą - lemtingas bandymas pristabdyti tą "šliaužiančią okupaciją". Galingas "daktarų", "tulpinių", "brigadų" pasaulis, aišku, nenorės, kad būtų keičiami teisėjai, prokurorai, policijos komisarijai, kuriuos išmoka bendradarbiauti (policininkai lydi kontrabandinius krovinius, prokurorai atgauna savo dingusius automobilius). Svetimos valstybės agentūrinis tinklas (2000 KGB kadrinių karininkų) bus mobilizuotas kelti psichologinę sumaištį ir koordinuotai skeisti gaudus po visą Lietuvą, kaip ir anų rinkimų metu ("V. Landsbergio pilaitė Šveicarijoje"). Šie rinkimai bus ir kapitalų kova, kaip ir kitose šalyse. Kas gali paneigti, kad LDDP valdžia, pusvelčiui perleidama į "grupės draugų" rankas pastatus ir laivus, išdavinėdama licencijas išvežti metalo laužui ir įvežti kasos aparatams ir skaitliukams, nesukaupė didžiulių lėšų rinkiminei kampanijai? Partinis aktyvas, matyt, vėl vežios žmones autobusiukais į rinkimines būstines ir maloningai vaišins degtine. Partinio kapitalo ataką konservatoriai ir krikščionys demokratų turės atremti plikomis, bet švairiomis rankomis, sakydami tik tiesą ir nieko daugiau.

Artėja Lietuvos pilietinės visuomenės brandumo egzaminas. Jis lems - ar liksime klanų valdžioje, korupcijos srutose, praėjusio laiko prietemoje, ar išbrisisime į tvirtą krantą. **LA**

PREZIDENTAS VĖL NESIŪLYS ĮSTATYMO PROJEKTO

Prezidentas A. Brazauskas skeptiškai vertina Seimo narių pasiūlymą koreguoti jo pateiktą Seimo rinkimų įstatymo pataisą dėl proporcingių rinkimų procentinio barjero sumažinimo.

Seimas atmetė Prezidento siūlymą proporcingėje rinkimų dalyje sumažinti Seime vietai gauti reikalingą minimumą balsų procentą iki 4% partijoms ir 5% koalicijoms. **ELTA**

Vilniuje prie buvusio KGB pastato rugpjūčio 23-ąją dieną įvyko mitingas 57-osioms Molotovo-Ribentropo smurto metinėms paminėti.

V. Kapočiaus nuotr.

Vilniaus senamiestis. Toliau matoma Šventų Jonų bažnyčios varpinė.

V. Kapočiaus nuotr.

SOCIALDEMOKRATAI RAGINA RŪPINTIS GABIAIS VAIKAIS

Lietuvos turtas - gabūs žmonės, tačiau vyriausybė nepakankamai rūpinasi jais, teigia Lietuvos Socialdemokratų Partijos pareigūnas švietimo reikalams Rimantas Vaitkus. Spaudos konferencijoje R. Vaitkus pažymėjo, kad Lietuvoje vis dar nesukurta gabių vaikų atrankos ir paieškos bei jų paramos programa. Pasak Rimanto Vaitkaus, Lietuvoje iš 50,000 mokyklų lankančių vaikų tūkstantis yra ypatingų sugebėjimų. Tačiau vyriausybė ne tik negerina jų mokslo finansavimo, bet mažina jį.

Dėl vyriausybės kaltės daugelis gabių studentų nebegali tęsti studijų užsienyje. Pernai buvo skirta dešimt stipendijų po 500 dolerių mokslui užsienyje, o šiemet neskirta nė vienos. Pernai studen-

tams buvo suteikta trisdešimt 100 MGL (minimalaus gyvenimo lygio) kreditų, o šiemet - tik 10.

Lietuvos Socialdemokratų Partijos švietimo ir mokslo komisijos vadovas Bronislovas Genzelis akcentavo, jog aukštasis mokslas turi būti nemokamas. "Tai ne tik neturtingų jaunuolių, bet ir vyriausybės problema", teigė jis.

B. Genzelis ragino kuo greičiau parengti aukštojo mokslo įstatymą, kad būtų išvengta korupcijos, priimant studentus į aukštąsias mokyklas.

Pasak jo, naujasis Seimas privalės išspręsti šias problemas nepriklausomai nuo to, ar jis bus kairysis ar dešinysis.

LR

TIESIOGINIŲ INVESTICIJŲ DAUGIAUSIA PRITRAUKIA APDIRBAMOJI PRAMONĖ

Tiesioginių užsienio investicijų pagal veiklos rūšis į Lietuvą daugiausia pritraukia apdirbamoji pramonė.

Statistikos departamento 1996 m. sausio 1 d. duomenimis, į 167 šalies apdirbamosios pramonės įmones investuota 620,7 mln. Lt užsienio kapitalo, o šios šakos investicijų dydis į vieną įmonę vidutiniškai buvo 3,7 mln. Lt.

Antrąją vietą užima didmeninė ir mažmeninė prekyba, automobilių, motociklų bei buitinių daiktų remontas. Į 371 šio pobūdžio įmonę investuota 412,7 mln. Lt kapitalo, arba vidutiniškai 1,1 mln. Lt į vieną įmonę.

Į maisto prekių ir gėrimų gamybą tiesiogiai investuota beveik 162,3 mln. Lt, bet šios srities investicijų vidurkis vienoje įmonėje daug solidesnis. Jis siekia 6,2 mln. Lt. Iš viso užsienio investicijų susi-

laukė 26 šios šakos bendrovės.

Neblogą rodiklį užima finansinio tarpininkavimo investicijos. Jų tiesiogiai gavo 30 įmonių, iš viso 94,7 mln. Lt, arba vidutiniškai 3,1 mln. vienai įmonei.

Pastaruoju metu daugiau domimasi baldų gamyba. Į 11 įmonių užsieniečiai investavo 81,47 mln. Lt, arba vidutiniškai 7,4 mln. Lt į vieną įmonę.

Kol kas labai mažai investicijų pritraukia poilsio, pramogų organizavimo, kultūros ir sporto veikla. Užsieniečių kapitalo susilaukė tik dvi įmonės, į kurias investuota 439 tūkst. Lt.

Iš viso iki 1996 m. sausio mėn. tiesiogiai investuota į 742 įmones. Šis kapitalas sudaro daugiau kaip 1406 mln. Lt (vidutiniškai 1,8 mln. Lt į vieną įmonę). **BNS**

ESTIJOS PREZIDENTAS BUS IŠRINKTAS RUGSĖJO 20 DIENĄ

Rinkėjų susirinkimas išrinks Estijos prezidentą rugsėjo 20 dieną. Tokį sprendimą priėmė Estijos parlamento pirmininkas.

Remiantis pirmininko Toomo Savio paskelbtu sprendimu, Rinkėjų susirinkimo posėdis prasidės rugsėjo 20 dieną 12 valandą.

Estijos parlamentas per tris turus nesugebėjo išrinkti prezidento, nes nei dabartinis prezidentas Lennart Meri, nei jo varžovas Valtiečių partijos lyderis Arnold Ruutel negavo būtinų dviejų trečdalių deputatų balsų.

Rinkėjų susirinkimą parlamen-

to pirmininkas turi sušaukti per mėnesį po balsavimo parlamente. Per pirmąjį balsavimo Rinkėjų susirinkime turą į biuletenius vėl bus įrašytos L. Merio ir A. Ruutelo pavardės. Be to, mažiausiai 21 Rinkėjų susirinkimo narys gali pasiūlyti bet kurį naują kandidatą.

Rinkėjų susirinkimą sudaro 101 parlamento deputatas ir 273 vietos savivaldybių atstovai.

Manoma, kad L. Merį ir A. Ruutelį Rinkėjų susirinkime gali nugalėti trečiasis, kol kas nežinomas kandidatas. **BNS**

Gražu - baisu - gėdinga

Kun. **Vaclovas Aliulis**, MIC

Keletą savaitių viešėdamas Lietuvoje, prisiziūrėjau gražių ir ne gražių dalykų. Gražiausi man dalykai siejosi su jaunimu: šen ir ten katalikiškos jaunimo stovyklos; dvasinga grigalinio giedojimo savaitė Kretingoje; moksleivių ateitininkų suvažiavimas Marijampolėje - pusantro šimto drąsių ir kūrybingų jaunimo atstovų iš visos Lietuvos, "Gintarinė svetainė" Palangoje - muzikos mokyklų mokinių ir mokytojų seminaras, kur, anot prof. Jurgio Dvariono, "veideliai skaidrėjo nuo kiekvienos natos". Bažnytinių požiūriu kuo labiausiai sveikintini seniai laukiami jaunimo teologinio bei sielovadinio tobulinimosi kursai abiejų metropolijų centruose - Vilniuje ir Kaune.

Baisingi dalykai, be abejonės, yra daugelio žmonių neturtas ir skurdas, klaidūs nusikaltimai, alkoholio ir bjaurasties tvanas. Jų visų bendrasis vardiklis - praktinis materializmas, nežabotas pelno geismas, dėl kurio daugelis griebia ką tik gali, kitam nepalikdamas, kito teisę ir dvasią niekindamas. Vieni nieko doro pagaminti ar sukurti nesugebantys asmenys griežiai spirito kontrabandos, kiti darykmosi ekrane, tretai dar ko nors...

Antraštelėje yra ir žodis "gėdinga", prie jo norėčiau sustoti ilgiau. Gėdingiausia man pasirodė piktavalė kai kurių Lietuvos laisvės bylai daug nusipelnusių žmonių juodinimo kampanija. Šiuo metu ji nukreipta prieš vėlinį Stasį Lozoraitį ir profesorių Vytautą Landsbergį. Vyriausias Lozoraitio juodintojas puse lūpų atšaukė savo kaltinimus, bet ar išgirdo atšaukimą visi, kuriuos buvo pasiekusi juodinimo banga? Tikriausiai bus autoritetinai atmetas ir kaltinimas Lands-

bergiui, bet ar visus pasieks paneigimas ir ar visiškai nuvalys apjuodintą vardą žmogaus, 1988-1992 m. tapusio Tautos žygio į Nepriklausomybę simboliu?!

Prof. Vytautas Landsbergis vos tik gavęs 1991 m. norvegų tautos premiją lietuvių tautai, nė vienos kronos neįsidėjo sau į kišene, o iš karto įsteigė fondą, neigaliesiems vaikams ir jauniems menininkams remti ir pakvietė į fondo valdybą įvairių profesijų ir politinių pažiūrų žmones: Lietuvos vaikų fondo pirmininką poetą Juozą Nekrošį (dabartinį kultūros ministrą), visos Lietuvos mastu vaikais besirūpinančius gydytojus Vainauskienę ir Pūrą (atsiprašau, užmiršau jų vardus), muzikologę Oną Narbutienę, kunigus Joną Kastytį Matulionį ir mane, dar kelis asmenis. Kaip pasaulyje įprasta, fondas pavadintas jo steigėjo Vytauto Landsbergio vardu, bet tai nieku būdu nereiškia, kad steigėjas iš to turėtų finansinę naudą. Atvirkščiai, steigėjas į fondą neigaliųjų vaikų ir jaunųjų menininkų naudai dar padeda už koncertus gaunamas sumas. Ir valdybos pirmininkę pianistę Gražina Ručytę-Landsbergienę, ir visi nariai šias pareigas ejo ir eina be atlyginimo; samdomos tegali būti sekretorė ir buhalterė. Per pusantų metų, kai buvau valdybos narys, svarstant paramos prašymus buvo žiūrima tik poreikių ir galimybių, neklausiama šeimos politinių pažiūrų, praeities ar pan., neklausiama nei tautybės, gana, kad Lietuvos vaikas ar Lietuvos jaunasis menininkas. Neabejoju, kad tai daroma ir toliau.

Dėl kitų pareigų krūvio, paskui dėl išvykimo iš Lietuvos paliovės būti fondo valdybos nariu, kartkartėmis pasiteirauju apie fon-

do veiklą ir žinau, kad per šiuos penkerius metus fondas yra išdalijęs apie 300 tūkst. dolerių paramos; trys ketvirtadaliai tos sumos teko neigaliesiems vaikams, vienas ketvirtadalis - gabiems jauniems muzikos, dailės, kino ir kitų menų studentams. Ta suma - iš Norvegijos banke laikomos nepaliesotų premijos palūkanų ir papildomų įmokų. Manau, tai gali paliudyti mano kolegos, pirmosios fondo valdybos ir vėlesnės nariai.

Nesuprantu, kaip nerausta iš gėdos popierius, ant kurio spausdinami išpuoliai prieš šį fondą. Matyt, laikomasi Voltaire raginimo savo draugams, Bažnyčios priešams: "Šmeižkite, šmeižkite - vis kas nors prilips!"

Kaip matau, kaltinant tyčia supainiojamos savokos. Premija skirta lietuvių tautai per prof. Landsbergio rankas, o kaltintojai vietoj "lietuvių tautos" pakiša "Lietuvos valstybę". Jeigu premija būtų buvusi skirta Lietuvos valstybei, aišku, ją tvarkant būtų turėjusi balsą Aukščiausioji Taryba, paskui Seimas. Kadangi ji skirta lietuvių tautai, ji turi būti ir yra tvarkoma visuomeniniais pagrindais. Kada gi įsidėmėsime, kad valstybės institucijoms nepriklauso kišti nosies ten, kur visuomenė pati dorai susitvarko?!

Kitas neteisingų antpuolių dangalas - tariamas objektyvumas. Girdi, Lenkijos spauda signalizavo - Seimas privalas patikrinti. Atsimeiname gerai, kaip nesenais laikais sovietų agentai kyštelėdavo kokį straipsneliuką kokiame nors nedidelės prabos užsienio laikraštyje ir tai būdavo signalas eiti į ataką SSSR spaudai, "remiantis pasaulio spaudos balsais". Suprantama, gaivališka Lietuvos nepriklausomybės nedraugų neapykanta Vytautui Landsbergiui, bet sunku suvok-

ti, kodėl ji sau baubų daro ir kai kurie žmonės, nenorintys būti Lietuvos nedraugais.

Profesorius Landsbergis, kaip ir kiekvienas iš mūsų, gali suklysti, o mes galime jį kritikuoti, ir greičiausiai pasirodytu, kad jo klaidos yra kilusios iš bendros mūsų Atgimimo nuotaikos, kai visi kone visais ir kone viskuo tikėjome. Patikėjome, kad, anot mano mielo bičiulio tėvo Stanislovo, jau visi vakarykščiai atsivertė, tapo geručiai ir nuoširdžiai darbuosis Lietuvai. Patikėjome, kad visi kolūkių vadovai bus tokie sąžiningi, o kolūkiai tokie sąmoningi, jog neišgaruos nežinia kur kolūkių nuosavybės. Ir nepatikėjome, kad V. Landsbergio su Sąjūdžio taryba įsteigtas, pirminiu kapitalu ir technika aprūpintas laikraštis netrukus persimes į Sąjūdžio priešininkų pusę ir paskui porą metų kasdien išžuliuos tyčiosis ("Labas, Landsbergi!"). Entuziazmui pradedant slūgti, nelaiku buvo surengtas referendumas dėl prezidento institucijos ir dar kai kas, tačiau bendroji valstybinė kryptis į Nepriklausomybę, ir tai, kad būtų išvesta svetima armija ir atgimusi valstybė įtvirtinta tarptautiniu mastu, buvo ir yra protinga ir pasigėrėtina nuosekli.

Knygos pasakoja istorijėlę apie tėvą, kuris, girdėdamas sūnų apkalbinėjantį ar net šmeižiantį kitus žmones, vis įkaldavo naują vinį į lentą. Pamatęs, kiek tų vinių pridėjo, sūnus pradėjo atitaisyti savo piktas kalbas, ir tėvas leido ištraukti po vinį už kiekvieną atšauktą neteisybę. Vieną gražią dieną sūnus pasididžiudamas ištraukia paskutinę vinį, bet tėvui vis tiek liūdna: "Pasižiūrėk, sūnau, kaip atrodo lenta, vinių subadyta. Jos nebeišgydys!..."

Sapientai sat.

čėnijos naikinimą. Kaip pasibaigs - nežinia, bet čečėnai gali dar ir apginti savo valstybingumą. Betgi pamokos iš Čečėnijos karo aiškios: Rusijos karinės pajėgos, veikiančios sovietiniu modeliu, yra neefektingos prieš daug silpniau ginkluotas ir skaičiumi daug mažesnes čečėnų pajėgas. Neseniai, žiūrėdamas amerikietiška laidą "Jim Lehrer News Hour", atkreipiau dėmesį į tai, kad Rusijos pajėgų vadovybė visiškai susipainiojusi: Vidaus reikalų ministerijos karinių pajėgų vadai, laikinai einąs ir visų karinių Rusijos pajėgų vado pareigas Čečėnijoje, pareiškia, kad tuoj prasidės masinė Grozno ataka. Gi Maskvoje armijos viršininkai sako, kad toks įsakymas neteisėtas. Generolas Lebedis pasirašo su čečėnais taikos sutartį, remiantis "karininko garbės žodžiu", gi Rusijos prezidentas Jelcinas viešai kritikuoja Lebedžio pastangas.

Šitas visas nesusipratimas išeina iš karinių pajėgų dvivaldystės. Tiesą sakant, tiksliau būtų sakyti "trivaldystės", nes Sovietų Sąjungoje karinės pajėgos buvo Armija, Vidaus reikalų ministerijos kariuomenė ir tiesiogiai KGB priklausančios karinės pajėgos. Kaip dabar Rusijos kareivis Čečėnijoje jaučiasi, galima tik spėlioti, bet nemanau, kad abejonė ar geriau klausyti įsakymų iš Vidaus reikalų ministerijos generalų, ar geriau klausyti įsakymų iš Krašto apsaugos ministerijos generalų, pakelia karių moralę.

Na, o kaip organizuota Lietuvos kariuomenė? Deja, LDDP įsivedė sovietinės kariuomenės organizaciją. Paskaičius du kartus per mėnesį išleidžiamą Lietuvos savanorių laikraštį "Savanoris", matosi, kaip apleisti jie, dar taip neseniai buvę "Aukščiausiosios Tarybos ginkluotieji gynėjai".

Tuo tarpu Vidaus kariuomenėje yra apie 30,000 narių. Kai kurie jų vadovai turi komisarų

(nukelta į 6 psl.)

Vilniaus senamiesčio kiemelyje.

V. Kapočiaus nuotr.

GALCHUS & GORDON, advokatai, patarnauja sekančiuose teisiniuose reikaluose: nelaimingi atsitikimai, nekiliojamas turtas, imigracija, DWI and all criminal. Virš 20 metų patirtis. Parūpinamas lietuvių k. vertėjas. Konsultacija nemokamai. Galchus & Gordon, 39-07 Bell Blvd., Bayside, NY 11361. Tel.: 718 229-2629.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoj vietoj - OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LAISVĖS ŽIBURIO radijas girdimas sekmadieniais 9 val. ryto iš KDM stoties 1380 AM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 423-3979.

Lietuvos Krikščionišką DEMOKRATIJĄ ir jos spaudą paremkime dabar: pinigais, Unitrust, testamentais.

-Tax Exempt #36-2927289-

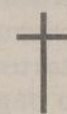
per:
Pope Leo XIII Literary Fund, Inc.
9050 Troy Avenue
Evergreen Park, IL, 60642

Fax/Tel. 708-636-9562 Klauskite informacijų

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI I VISAS KAPINES
NEW YORK, NEW JERSEY
IR CONNECTICUT VALSTIJOSE.
ISTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINŲ.

Fasolino
MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE,
QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 ; 326-3150
- TAI MŪSŲ VIENINTĖLĖ VIETA -
- GAUSI PARODŲ SALĖ -

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

VYTIS
KELIONIŲ IR TURIZMO
AGENTŪRA

✂ LĖKTUVAI
✂ LAIVAI (CRUISES)
✂ TRAUKINIAI (AMTRAK)
✂ AUTOBUSAI
✂ NUOMOJAMOS MAŠINOS
✂ VIEŠBUČIAI
✂ IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ
MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA
VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
40-24 235 Street, DOUGLSTON, N. Y. 11363
TEL.: 718 423 - 6161, 1 - 800 - 77 - VYTIS
FAX 718 423 - 3979

Lietuvos žmonės. Kaimo "puošėiva".

R. Požerskio nuotr.

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207

Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964

Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637

Periodicals postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$30.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in July

POSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

Laisvė ir tvarka

Laisvė ir tvarka yra dvi mūsų gyvenimo priešybės, ir todėl savaime lenkia į kraštutinumus. Laisvėje stiprėja nusiteikimas nesilaikyti tvarkos, o tvarkoje kietėja siekimas užslopinti laisvę. Pirmuoju kraštutinumu nuėjus iki galo, atsiduriama suirutėje: ją gimdo laisvė be tvarkos. Antru keliu patraukus, lengvai atsiranda smurte: jį sudaro tvarka be laisvės.

Tačiau mūsų laimei gyvenimo priešybės nėra tas pats, kas prieštara, kontradikcijos. Šios neturi bendros plotmės, ir todėl nėra sutaikomos, kaip tiesa ir melas; kas renkasi vieną, paneigia kitą. Priešybės turi kai ką bendro, todėl ne tiktai gali būti derinamos, bet ir privalu jas derinti, kad viena antrą papildytų arba apribotų, kaip laisvė ir tvarka. Jų derinys išveda mus nuosaikiu vidurio keliu: laisvė tvarkoje.

Laisvė be tvarkos, kaip išdava pirmojo kraštutinumo, kada nueinama neribotos laisvės keliu, yra beprotybė, tačiau nėra gyvenime nerealus dalykas. Yra žmonių, kurie tiki neribota laisve, ir jos siekia manydami, kad jie gali gyventi ir elgtis, kaip jiems patinka. Tą savo nusistatymą dažnai dengia asmens neliečiamybe ir sąžinės laisvė, bet iš tikrųjų yra žmonės, paliesti klaidos ir apgrubę savo sąžinėje - nepaiso nė moralinės tvarkos dėl savo naudos ir savo geismų.

Valstybiniam gyvenime šioji laisvė be tvarkos yra neįmanoma. Jokia bendruomenė dar neišsilaikė anarchija ar chaosu. Kai prasideda pakrikimas, ateina tvarka be laisvės.

Tvarka be laisvės, kaip pasėka antrojo kraštutinumo, kuriuo viešajame gyvenime siekiama "sutvarkyti" ne tiktai privatų žmonių gyvenimą, bet ir jų galvojimą, yra žmonijos pabaisa. Ji neturėtų rasti vietos žmonių bendruomenėje, bet kaip tik joje išauga.

Bendruomenei reikia tvarkos ir valdžios. Tuo tarpu jokia valdžia nėra visai apsaugota nuo pagundos savo laisvę paversti įrankiu kitų laisvei užgniaužti. Tas pats grubus egoizmas, kuris privačiame gyvenime pasireiškia siekimu laisvės be tvarkos, visuomeniniame gyvenime išvirsta į tvarką be laisvės.

Mūsų laikų diktatūros, ypač sovietinė, tvarką be laisvės buvo atvedusios iki pasibaisėtinos vergijos. Bet tai neatsirado tiktai su bolševikine revoliucija. Ta pabaisa išaugo iš žmonių masės, minios, kurioje sutirpo savaranki žmogiškoji asmenybė, nesugebėjusi jau išlaikyti pusiausvyros tarp laisvės ir tvarkos.

Laisvė tvarkoje, kaip tų dviejų priešybių derinys, yra ir paliks visuomeninio gyvenimo idealu: tobulu asmeninių ir socialinių reikalų deriniu laisvėje ir tvarkoje.

Laisvės siekti ir laisvėje gyventi mums yra igimta. Kaip negalime suprasti žmogaus neprotingo, taip lygiai negalime suprasti nė žmogaus nelaisvo. Bet protingas žmogus nusimano, kad jo laisvė nėra neribota: jis palenktas įstatymų tvarkai ir pareigai kitiems tą laisvę pripažinti. Įstatymai reikalauja tvarkos laisvėje, o socialinis teisingumas - laisvės tvarkoje. Kad ji nepasidarytų kitam prievarta.

Amerikos laisvė tvarkoje pabrėžiama ypatinga savaite, rugsėjo 17-23, skiriama priminti JAV konstitucijai ir pilietybei. Jei pilietybė duoda teisę naudotis visomis šio krašto laisvėmis, tai konstitucija primena, kad tos laisvės yra ribojamos pagrindinių šio krašto įstatymų.

Užrašai iš pasmerkųjų namų

SAULIUS STOMA

8

Visi atsakydavo, kad apie D. Glušakovą kol kas nėra jokių žinių. Tos nakties vienakis "arklys" taip ir liko operatyvinė mįslė.

Nauja kamera - senas "ožys"

Abejotina, ar visose Lukiškių kamerose yra įtaisyta slapta klausymosi aparatūra. Galbūt toks technikos lygis dar nėra pasiektas. Bet nėra jokios abejonės, kad tokia aparatūra įtaisyta visuose devyniuose pasimatymų ir tardymo kambarėliuose. Vienas jų net vadinamas "Dekanidžės kāmbariu". Sako, kad jame yra įrengtos ir slaptos filmavimo kameros.

Tačiau vis dėlto buvo gana rimtų įrodymų, kad pirmoje kameroje, kurioje aš sėdėjau, buvo pasiklausoma ir kad anksčiau minėtas Vitalijus yra "ožys". Vos tik kameroje pašnekėjome apie įtartą kasdien kažkur išeinančio Vitalijaus elgesį, buvome greitai nubausiti. Kitą dieną vienas po kito visi išgirdome tą pačią komandą: "Svieščiamei!"

Buvo išmėtyta visa kamera. Kaip teko girdėti, tokia bausmė (nes susigyvenusios kameros išskirstymas vis dėlto yra bausmė) taikoma tik po didelių nusižengimų.

Gerokai nustebau pamatęs, kad į kitą kamerą esu vedamas kartu su landžiuoju Vitalijumi. Taip mes ir buvome neišskiriami iki pat mano badavimo pradžios.

Į naująją kamerą atėjome pirmieji. Ji buvo beveik "neapgyvendinta", be paprastų, bet kalėjimo būčiai labai svarbių dalykų: virvių drabužiams pasikabinti, elektrinės spiralės ir indo vandeniui virinti. Visa tai reikėjo susiorganizuoti.

Per kelias dienas kamera prisipildė. Paskutiniam atėjusiam jau teko gulėti ant grindų. Beje, kartu su manimi dažniausiai būdavo septyni, rečiau - šeši kaliniai. Tačiau aplinkinėse kamerose, kurios visos taip pat buvo šešiavietės, dažnai būdavo po aštuonis, devynis ir netgi daugiau žmonių. Nežinia, ar tai tiesa, bet sako, buvę atvejų, kai šešiavietėje kameroje sėdėdavo dvylika tardomųjų. Galima įsivaizduoti, kaip tiek žmonių jaučiasi kokių šešių kvadratinųjų metrų erdvėje. Tada tenka gulėti po gultais ir visai šalia "parašos" -

LKDP valdybos narys A. Šimėnas (pirmas iš dešinės) tarp Alytaus regiono tarybos narių. A. Šimėnas rugpjūčio mėnesį lankėsi JAV aplankydamas lietuvių telkinius Clevelande, Detroite, Chicagoje ir New Yorke.

V. Kapočiaus nuotr.

Trečiosios jėgos mitas ir naujieji dešinieji

Romas Kvietkevičius

Trumpam į Lietuvą sugrįžtančių ir iš dalies vietinių politologų platinamas Trečiosios jėgos mitas grindžiamas manymu, kad šiandienos dešiniųjų, centro ir kairiųjų partijų spektras iš esmės neatstovauja didelės dalies rinkėjų interesų ir pažiūrų. Dažniausiai apie Trečiąją jėgą šneka veikėjai, tik apgraužtomis susipažinę su šalyje vykstančiais politiniais procesais ir menkai pažįstantys Lietuvos partijų viduje per ketvirtą LDDP vienvaldystės metų įvykius pokyčius. Tuo tarpu nei konservatoriai, nei krikščionys demokratai nebėra visiškai tokie patys, kokie buvo 1992-aisiais - Sąjūdžio saulėtekio metais. Tomas Venclova, sakdamas, kad ateina karta, kuriai akcijų kursas New Yorko biržoje svarbesnis už Mindaugo žygius, pavartojo šurkščią metaforą, kurią dalis jo oponentų suprato tiesiogiai. Jau 1992 m. Seimo rinkimai parodė, kad rinkėjų istorinė atmintis trumpa. Per 4 metus "istorijos šmėklos" dar labiau pasitraukė iš politinio diskurso į mokslinį. Patriotų - komunistų priešstatą išstumia racionali politinė pasaulėžiūra pasirinkimo motyvai. "Naujieji dešinieji", kuriais pavadinčiau didelę dalį konservatorių ir krikščionių demokratų elitą, ateina į partijas sužavėti kon-

servatizmo ideologijos ir tecerizmo praktikos, krikščioniškosios demokratijos principų ir Katalikų Bažnyčios socialinės doktrinos. Jaunųjų krikščionių demokratų populiarumas tarp humanitarų ir jaunųjų konservatorių įtaka intelektualiajai moksleivijos daliai liudija, kad naujieji dešinieji natūraliai įsiliesia bent į dvi didžiąsias dešiniąsias partijas.

Dešiniesiems oponuojančia politinė jėga artimesnėje ar tolimesnėje ateityje veikiausiai taps ne LDDP, kuri, praradusi valdžią po šiemetinių Seimo rinkimų, gali būti tiesiog užmiršta kaip blogas sapnas, o socialdemokratų, bent jau turintys civilizuotai išbandytą ūkio valdymo schemas. LNK televizijos laidose "Kitokia nuomonė" socialdemokratų lyderiai ne kartą sakė, kad privati nuosavybė jiems nėra stabas, o tik priemonė geriau valdyti ūkį. Tosė srityse, kur, jų manymu, gali našiai veikti valstybei priklausančios struktūros, socialistai ir socialdemokratai, būdami valdžioje, prieš keletą dešimtmečių panašiai elgėsi Prancūzijoje ir Italijoje, o leiboristai - Didžiojoje Britanijoje. Prichvatizuoto turto savininkams atstovaujanti LDDP šioje srityje neįstengs būti kairesnė už socialdemokratus. Lietuvos socialistai stengiasi ir galbūt sugebės užimti

tą politinio spektro vietą, kurią Vakarų Europoje prieš dešimtmetį turėjo eurokomunistai.

Centro partija, kad ir kokie patrauklūs daliai rinkėjų būtų jų lyderiai, prieš savivaldybių rinkimus paskubomis steigdamas savo skyrius provincijoje, prisirankiojo buvusio "partinio ūkinio aktyvo", kurį vietos gyventojai pernelyg gerai pažįsta, kad atvestų į valdžią. Centras vargu ar pajėgus tapti ta mistine Trečiąją jėgą, bet būsimajame Seime sušvelnins dešiniųjų ir kairiųjų priešstatą. Dvi didžiosios dešinėsios partijos pačios nebloggerai žino savo ydas ir pamazų iš jų vaduojasi. Konservatoriams labiau už oponentus gali pakenkti karštligiškai aktyvūs vietiniai veikėjai, politinė veiklą tapatinantys su asmeninių sąskaitų suvedinėjimu. Nuo krikščionių demokratų rinkėjus atbaido ir parapinis veiklos pobūdis. Proporcinė savivaldybių rinkimų sistema provincijoje išaugins brandžių politikų, ateisiančių į Seimą įeigu ne šiemet, tai dar po ketverių metų. Stipri Savivaldybių asociacija patvirtina tokią prognozę.

Politinių kalinių ir tremtinių sąjunga, tautininkai ir demokratų, net ir sudarę koaliciją, nepanašūs į jokią Trečiąją jėgą - tai irgi dešinieji, tik išlikę tokie, kokie buvo 1992-ųjų Sąjūdžio

kontrargumentų. Jei tie argumentai pasirodys įtikinami, kaltas jau liks tas, kuris neteisingai apkaltino.

"Razborkės" daromos ir kilus paprastiems konfliktams. Mat ir čia galioja ne vien stipresniojo teisė.

Tiesa, kalėjime stengiamasi nesuveadinėti laisvės sąskaitų. Nors jei konfliktas kyla Lukiškėse, jį po to galima išspręsti kad ir Pravieniškėse.

Seni kaliniai kaip teisingo elgesio pavyzdį pateikdavo štai tokią istoriją. Vienoje kameroje niekuo ypatingu neišsiskiriantis, tik silpnesnis kalinys buvo padarytas "duchu" - tai yra "šeimininke". Į tokio kalinio pareigas įeina "namų ruošos" darbai: valgio gaminimas, kameros ir indų plovimas bei kiti.

Į tą kamerą, kurioje buvo vieni jaunikliai, atėjo kalinys su stažu. Visi labai nustebė, kai jis griežtai uždraudė "šeimininkei" išplauti jo dubenėlį ir ėmėsi buities darbų pats. Į visuotinį nustebimą jis atsšovęs: "Jūs man nepasakėt rimtų priežasčių, kodėl šitas žmogus yra padarytas "šeimininke". Ką aš žinau, gal kai mes atsidursime "zonoje", jis nueis pas "vierchus" ir pasiskųs, kad su juo be jokio reikalo buvo taip elgiama. Kam man tos "razborkės" ir visi nemalonumai?"

Man pačiam "šeimininkų" matyti neteko. Sako, kad paplitusios jos daugiau "malalietų" kameroje.

Kartais "razborkė" būna iš tikrųjų paskutinė viltis - ypač "ožiui", apie kurį pasklinda garsas kalėjime, ir jis būna "lominamas" iš visų kamerų. Daryti "razborkę" buvo siūloma ir kito skyrelio herojui, tačiau jis pasirinko savižudybę.

Jeigu jis dabar negyvas, dalis kaltės gula ir ant mano pečių.

Savižudybės anatomija

Jis buvo atvestas į mūsų kamerą keistai vėlai, kai kilnojimas iš karantino jau buvo seniai pasibaigęs. Vadinas, jis buvo "lamavykas". Atrodė kokių dvidešimt kelerių metų, buvo nelabai aukštas ir dar susikuprinęs. Prisistatė esąs iš Moletų, tačiau kalbėjo taip suveltai, kad ką nors suprasti buvo labai sunku. Buvo matyti, kad jis yra arba psichiškai ne visai normalus, arba tik ką patyręs didžiulį nervinį šoką.

"Aš neturiu ką daryti, man galas. Aš neturiu išeities, - kalbėjo jis vaikščiodamas po kamerą. - Jie mane pribaiigs. Aš patekau tarp girmų. Mane nori sunaikinti abi pusės".

Bandėme aiškintis, kas gi čia iš tikrųjų yra. Klausėme, dėl ko jis

(nukelta į 4 psl.)

■ Pasibaigus Olimpiniems žaidynėms, JAV tyrimų grupė Population Reference Bureau suskaičiavo, kuri pasaulio valstybė gavo daugiausiai medalių už savo sportininkų laimėjimus. Skačiuota pagal valstybės gyventojų skaičių, nustatant, kiek medalių teko vienam milijonui gyventojų. Tarp laimėtojų pirmauja Naujoji Zelandija ir Airija - abi su trim aukso medaliais ir su 3.5 mil. gyventojų. Dar geriau laikosi Tonga sala, laimėjusi vieną sidabro medalį, nors gyventojų ten tėra tik 105,000. Šitaip skaičiuojant, Amerikai išeina 0.4 medalio vienam milijonui. Tarp 79 valstybių, kurių sportininkai laimėjo medalius, Amerika liko 40-toje vietoje.

■ Filipinų vyriausybė susitarė su musulmonais sukilėliais, veikiančiais pietinėje Mindanao saloje, kurioje karo veiksmai tęsiasi jau 26 metus. Valdžia nutarė suteikti islamo išpažintojams autonominę savivaldą.

■ Ukrainos premjeras vos išvengė mirties. Manoma, kad buvo bandyta jį susprogdinti. Vyriausybė sustiprino politikų apsaugą. Keli pareigūnai pašalinti iš savo postų.

■ Associated Press agentūra paskleidė Amerikos laikraščiųose nuotrauką, kurioje čekėnas partizanas atkreipęs šautuvą į jauno rusų kareivio galvą. Nuotraukos autorius - Mindaugas Kulbis.

■ Naujuoju Rusijos gynybos ministru paskirtas generolas Igor Rodionov, kurio vadovaujami sovietų kariuomenės daliniai 1989 m. Tbilisyje vaikydamis demonstracija, nužudė net 20 žmonių. Tas įvykis, kurio metu kareiviai naudojo kastuvėlius, suteikė Rodionov "Tbilisio skerdiko" reputaciją. Tačiau Rusijos kariškiai gerbia Rodionov kaip Afganistano karo veteraną ir profesionalą. Ekspertai nesiryžta jį apibūdinti kaip griežtos linijos šalininką, taip pat neišku, ar jis tęs savo pirmtako Pavel Gračiovo politiką Čekėnijoje.

■ Kijeve įvyko JAV, Rusijos ir Ukrainos karo ministrų posėdis, kuriame buvo nutarta sunaikinti 1900 atominių raketų galvučių, esančių Ukrainos žinioje.

Gimsta rytas stebuklingas

(Išpūdžiai iš Lietuvos)

Juozas Kojelis

(Tęsinys. Pradžia Nr. 33)

Po minėjimo prie kryžiaus nuvykome į Kartenos kapines. Čia buvo pašventintas naujai pastatytas šiose apylinkėse žuvusiems partizanams prisiminti memorialas. Įrašytos, kiek prisimenu, per 60 pavardžių. Vyrų ir moterų. Jie - mūsų žemės didvyriai, iš kurių reikia semtis stiprybės. O kai kas vis siūlo semtis stiprybės iš tų, kurie talkino okupantui pritaikymu ir kolaboravimu. Tai būk buvusi skausmingesnė rezistencija už partizanų.

Ilga laiką išeivijoje viešą pagarbą žuvusiems partizanams reikšti su tam tikromis ceremonijomis praktikavo Lietuvii Fronto bičiuliai. Pragmatikai iš to šaipėsi. Ilgainiui ta praktika ir bičiuliuose nyko. Lietuvoje ją reiktų diegti ir stiprinti. Daug kartų mačiau, kaip prie pastatytų ar atstatytų paminklų žuvusiems pasipriešinimo kovose prieš nacius ir bolševikus įvairiuose minėjimuose rinkosi išlikę gyvi suluošinti kovotojai, o ordinus kai kada gauna tie, kurie, kad ir netiesiogiai, atsakingi dėl žūčių ir suluošinimų.

Laisvės kovų ir kančių įamžinimo Kartenoje darbams vadovauja buvęs partizanas Juozas Viluckas su savo talkininkais. Juos nuoširdžiai remia vietos seniūnė. Jie dabar rūpinasi, kad nesunykėtų NKVD-KGB būstinė Kartenoje, kur buvo tardomi, kankinami ir žudomi laisvės kovotojai. Namas jau apgriuves, bėga stogas. Norėtų prieš žiemos sezoną nors stogą uždengti, o vėliau įkurti šios apylinkės laisvės kovų muziejų. Bet... trūksta pinigų. Veikėjai tikisi, kad kuris nors užsienio lietuvių fondas ar kringiškių išeiviai bent pradžiai ateis su finansine parama.

Skulptoriaus Mončio muziejus

Praeitį sugražino ir Palangoje kuriamas Prancūzijoje mirusio skulptoriaus Antano Mončio muziejus. A. Mončys Kretingos gimnaziją baigė 1941 pavasari, aš į Kretingą atvykau tų metų rudenį. Jo seserys - Bronė (Bliznienė) ir Birutė (Turauskienė) buvo mano mokinės. Su Antanu suartėjome karui baigiantis Vokietijoje, ir draugystė niekad nutrūko. Birutės duktė Loreta su dideliu pasiaukojimu rūpinasi dėdės kūrybiniu palikimu.

Muziejaus reikalu Palangoje šiemet teko lankytis porą kartų,

dalyvauti posėdžiuose su Antano Mončio kūrybiniam palikimui išsaugoti valdyba ir pastatimuose su Kultūros ministerijos ir Palangos miesto savivaldybės atstovais. Kultūros ministerijos dėka beveik visi Mončio kūriniai, išskyrus esančius galerijose ir privačioje nuosavybėje, iš Prancūzijos parvešti Lietuvon. Susikūrė privačios iniciatyvos Lietuvoje ir išeivijoje grupė, kuri muziejau idėją konkrečiai remia. Kultūros ministerija tą iniciatyvą pripažįsta, gi Palangos miesto valdžia (po savivaldybių rinkimų jau dešimnių) jos baidosi, ir kultūrinio projektą vis nori "valdiškai" spresti. Amerikoje patys didžiausieji kultūros centrai yra sukurti ir išlaikomi privačios iniciatyvos, bendradarbiaujant federalinei valstijų ir miestų valdžiai. Vyriausybėsi kultūros centrų ir išeivijoje problemą nepanorėjo išsiginčyti ir to distrikto seimo narys, asmeniškai geras bičiulis Ignacas Uždavinys.

Demokratijos

įtvirtinimas

Kauno muzikiniam teatram (buvusiuose operos rūmuose) birželio 29 buvo įteikti Kauno technologijos universiteto administracijos ir viešųjų santykių magistro diplomai. Šią mokslo šaką įsteigė ir didžiąja dalimi išlaiko JAV-Baltijos fondas, kurio centras Washingtone, o savo biurus turi Vilniuje, Rygoje ir Taline. Į iškilmes atvyko Amerikos ambasadorius James Swihart, Lietuvos ambasadorius Venezueloje Vytautas Dambra, seimo narė Vilija Aleknaite, JAV-Baltijos fondo prezidentas Linas Kojelis, universiteto, Švietimo ministerijos, Kauno miesto ir Amerikos kompanijų atstovai. Dalyvaudami galėjome matyti, kaip kalasi vešlūs demokratijos daigai. Igię teorinių žinių ir pagilinę jas Amerikos ir Vakarų Europos treniruotėse, naujieji magistrantai/magistrantės iš savivaldybių darbų palengva artės į vadovaujančias valdžios pozicijas.

Tą dieną diplomai buvo įteikti ir kitų KTU mokslo sričių absolventams. Auga ir skleidžiasi naujoji Lietuvos pokomunistinė inteligentija.

Kaip vieną demokratijos Lietuvoje įtvirtinimo formą laikau ir Los Angeles susiorganizavusio komiteto Lietuvos gimnazijoms remti programą. Kasmet

dvių mėnų miltų. Atrodė, kad jis beveik apsiraminęs, pradėjo kalbėti visai sklandžiai, ėmė tvarkytis daiktus ir ruošti nakčiai. Treningo, tiesa, jis nenusiviko ir gulėjo ant gulio neapsiklojęs. Sugulė dar šiek tiek paplepėjome ir pamažu ėmėme snausti.

Pabudino dunkstelėjimas į grindis. Areštinės kūriko sūnus kniūbčias gulėjo ant grindų tarp gultų, tampomas traukulių.

Iš pradžių atrodė, kad tai epilepsijos priepuolis. Atidžiau pasižiūrėję pamatėme, kad jo gultas pilnas kraujo. Netrukus raudonai nusidažė ir grindys. Kraujas beveik čiurškšlėmis veržėsi iš perpjaautos rankos ir gerklės.

Ką daryti su mirštančiu?

Puolėme prie durų ir ėmėme jas daužyti. Po kiek laiko prisišaukėme budėtoją. Supratęs, kas įvyko, jis dar kažką pakvietė, ir kamera tuoj prigužėjo prižiūrėtojų. Pasirodė, ir naktį jų čia yra pakankamai. Tačiau atrodė, kad visi nelabai žino, ką tokiu atveju reikia daryti.

Prižiūrėtojai ėmė šaukti kaliniams, o kaliniai prižiūrėtojams, kad šie ką nors darytų. Pagaliau atsirado vienas gudresnis budėtojas, kuris susiprotėjo užveržti ranką aukščiau pjūvio ir užspausti žaizdą kakle. Pašaukti "muchamorai" išnešė kūną į koridorių ir, matyt, toliau - į atvažiavusią greitosios pagalbos mašiną.

Pasibaigus darbo valandoms, kalėjime lieka vienas budėtojas iš medicinos personalo, tačiau jis būna tik iki dešimtos valandos vakaro. Iki šeštos valandos ryto atsitikus kokiai nelaimei, vienintelė išeitis būna kviestis greitąją.

Mes taip ir nesužinojome, kaip baigėsi šitai molėtiškiui. Tik aišku, kad tai buvo daug rimčiau nei eilinis rankos venų persipjovimas. Ir pasekmės galėjo būti liūdnos. Rytą jo daiktus iš mūsų kameros išnešė.

Venas pjaunamasi gana dažnai, tačiau nusižudyti šitokių būdu beveik neįmanoma. Tam reikėtų kaip Senekai gulėti karštoje vonioje, kad kraujas negalėtų krešėti. Kalėjime sąlygų tokiai lengvai mirčiai, žinoma, nėra.

Vienuoelė (kairėje), kuri 1986 padėjo atlikti rezistencinę misiją.

mecenatai suaukvoja keletą tūkstančių dolerių anglų kalbos Lietuvos gimnazijose konkursams organizuoti. Komitetui vadovauja advokatė Žibutė Brinkienė. Premijos skiriamos gimnazijoms pagal aukotojų valią. 1992 dalyvavau pirmojoje premijų įteikimo šventėje Vilniuje. Suvažiavo premijų laimėtojai, tėvai, mokytojai. Džiaugsmu švytėjo moksleivių veidai. Ir tėvų. Tada įvyko tiesioginis išeivių ir Lietuvos moksleivių susitikimas. Gal šimtas padėkos laiškų pasiekė mecenatus. Daugelis tiesiog jaudinantys. Nemažą sumą nuvežiau ir šiemet.

Švietimo ministerijos atstovė Stasė Skapienė vėl pakvietė mane premijas įteikti. Jie ugdo mielai priėmiau ir paruošiau žodelį. Juk didelis džiaugsmas matyti švytinčius jaunų žmo-

nių veidus. Deja, atsitiko taip, kad žmonai tuo laiku teko skubiai grįžti Amerikon, ir aš ją iki Frankfurturo turėjau palydėti. Tikėjau, kad galėsiu į Vilnių grįžti premijų įteikimo dieną ir į iškilmes suspėti. Bet žmoną išleidus į Washingtoną, Lufthansa lėktuvais į Vilnių jau buvo išskridęs. Teko grįžti kita dieną. Taip šiemet ir neteko šventėje dalyvauti.

Visi, kuriuos sutikau grįžęs, šventę labai gyrė. Video įrašą parvežiau p. Brinkienei. Prieš išvykdamas į Ameriką, su p. Skapiene padariau vizitą švietimo ministro pavaduotojui (dabar pavadintam sekretoriumi) dr. Remigijui Motūzui. Jis dalyvavo šventėje ir pasakė kalbą. Paanalizavome su juo šių konkursų reikšmę ir sutarėme, kad konkursus reiktų tęsti. Jie ugdo jaunimo pilietinį samoningumą, plečia žvilgsnį į demokratinį pasaulį (keista, T. Venclova ir A.

Štromas dabar įtikinėja, kad palankios sąlygos pažinti pasaulį buvusios sovietmečiu), išeiviją artina su Lietuva. Argumentas, kad anglų kalbos mokėjimas padės Lietuvoje įsitvirtinti žemajai amerikiečių kultūrai, neišlaiko kritikos. "Metalinę muziką" vaikosi ir angliškus keiksmažodžius kartoja daugiausia tie, kurie anglų kalbos nemoka ir nenori mokytis. (Bus daugiau)

Buvusi Stalino vila madinga tarp turtingų poilsiautojų

Josifo Stalino vasaros rezidencija "Zelionaja Roščia" prie Juodosios jūros tapo populiariausia atostogų vieta, kur laiką nori praleisti turtingi rusai. Svečiai gali miegoti sovietų diktatoriaus lovoje, padrybsoti prie baseino.

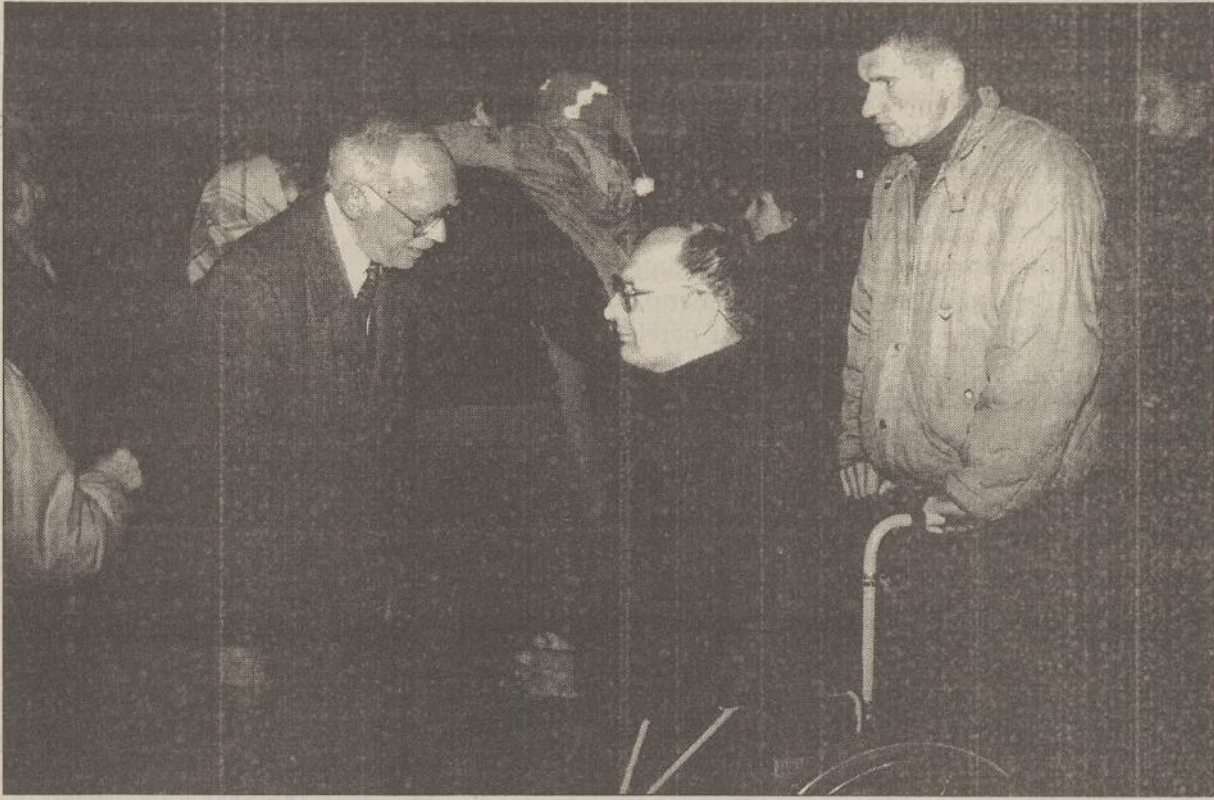
Para rezidencijoje kainuoja nuo 140 iki 280 JAV dolerių. Rusijoje tai dideli pinigai, tačiau visi 11 numerių yra rezervuoti kelioms mėnesiams į priekį. Čia laiką leidžia Rusijos pop žvaigždės, televizijos bosai, vyriausybės tarnautojai ir verslininkai. Svečiai mėgsta fotografuotis šalia vaškinių J. Stalino figūros. Poilsio namuose pilna diktatorių primenančių daiktų, tarp jų Mao Tse-tungo dovanota rašalinė.

Dvių aukštų vasarnamis buvo pastatytas 1933 m. Sočyje ant kalno šlaito. Po J. Stalino mirties rezidencija buvo perleista KGB. Po Sovietų Sąjungos žlugimo namas tapo privačia nuosavybe.

BNS

TIK DARBININKŲ

Jūs galite rasti naujausių žinių iš Lietuvos ir viso pasaulio.

Antakalnio kapinėse pokalbio su Tomu Šernu metu.

A. Žižūno nuotr.

Užrašai iš pasmerktyjų namų

(atkelta iš 3 psl.)

buvo "išlominas".

"Mane persekioja toks vienas irgi iš Molėtų. Kai tik atvažiuavau čia, į Lukiškes, taip ir prasidėjo. Jis visiems sako, kad aš esu "ožys". Bet aš toks nesu. Kaip man tai įrodyti?"

Bandėme sakyti, kad jei jis teisus, tai turi būtinai išsiaiškinti su kaltintoju, padaryti "razborke", ir tik tada viskas susitvarkys. Mes taip pat negalime jo laikyti kameroje, jei jis yra iš visur "išlominamas". Jei taip padarytume, apie mus pasklistų negeras garas po visą kalėjimą. Mes patys susiteptume, o mūsų kamara imtų laikyti "ožių" kamara.

Senesni kaliniai, beje, kalba, kad anksčiau tokios "ožių" kameros Lukiškėse būdavo, ir tai išgelbėdavo kai kuriuos "ožius" nuo teroro. Tačiau dabar, matyt, nuspręsta, kad naudingiau juos kilnoti iš vietos į vietą.

Jei šitas "lamavykas" nebūtų iš karto prisipažinęs, jis būtų galėjęs bent kelias paras ramiai pas mus pagyventi. Išgirdęs tokį pažuokavimą, jis liūdinau ir su giliu įsitikinimu pasakė: "Vis tiek sužinotumėte ir būtų dar blogiau. Aš nenoriu jūsų apgauti. Leiskite tik vieną naktį man čia pernaktvoti, ir anksčiau rytą aš pats "išsilominu". Dabar jau vėlu, nėra aukštesnės valdžios, o šitie "komsomolcai" (eiliniai policininkai) mane pribais. Leiskite tik pernaktvoti, aš jau tris paras nemiegojau".

Nusprendėme, kad ji reikia palikti, bet su sąlyga, kad rytą be jokių problemų pasiprašys išvedamas.

Žurnalistinio smalsumo apimtas dar pasakiau: "Už tai, kad leidome čia pasilikti, turi papasakoti savo tikrąją istoriją. Kodėl visi galvoja, kad tu esi "ožys"?"

"Molėtų areštinėje mano tėvas anksčiau dirbo kūriku. Vienu metu jis buvo susirgęs ir porą mėnesių aš jį pavadavau", - paaiškino naujokas.

Dar sužinojome, kad kūriko sūnus buvo suimtas dėl pavogtų

Petras Vainius kartu su Lietuvos Olimpiados maratono bėgikais. Iš kairės: Stefaniya Statkuvienė, Česlovas Kundrotas, Povilas Federenko, Dainius Virbickas.

Svajonės išsipildė

1995 m. pavasarį mūsų svajonės prasidėjo, 1996 m. vasarą jos išsipildė. Mes, Petras Vainius, Remigijus Sužiedėlis ir Rimas Gedeika, svajojom, kad mums pasiseks pasikviesti maratono bėgikus iš Lietuvos atvažiuoti į Ameriką bėgti Bostono maratone, kad mes galėsime įtikinti Lietuvos Olimpiados komitetą, kad tikrai yra verta turėti maratono komandą Lietuvos Olimpiados komandoje, ir kad mums pasiseks surinkti lėšų padengti nors dalį jų išlaidų.

Yra labai malonu ir smagu pranešti, kad visos mūsų svajonės išsipildė. Pasisekė iškviesti 5 bėgikus iš Lietuvos, kurie bėgo Bostono maratone. Pasisekė įtikinti Lietuvos Olimpiados komitetą priimti 4 bėgikus ir jos maratono komandą ir pasisekė surinkti bei įteikti \$7000 mūsų Olimpiados maratono bėgikams.

Nors daug žmonių mums padėjo, norėtume ypatingai padėkoti šiems geradariams, kurie labai energingai platino mūsų olimpiados suvenyrinius marškinėlius: Virginijai Saulienei (Chicaga); Jūrai Druktienienei

(New Bedford, NH), Marytei Sandanavičiūtei-Newson (Los Angeles), Ramunei Sajauskieni (Baltimore); Margie Turner (Pittsburgh), Ritai Minkūnienei (Cleveland), Jūratei Neimanienei (Toronto) ir Vytui Grybauskui (Daytona Beach), kuris apie mūsų pastangas labai daug rašė ir laikraščius ir pranešinėjo per radiją.

Dabar trumpai apie mūsų pasiekimus Atlantoje. Olimpiadoje dalyvavo Stefaniya Statkuvienė, Dainius Virbickas, Povilas Federenko ir Česlovas Kundrotas. Stefaniya Statkuvienė bėgo su sužeista koja ir labai skaudančia nugara. Bet vis dėlto baigė bėgimą per 2:39:51 val. laimėdama 40 vietą iš 86 moterų bėgikų.

Povilas Federenko atbėgo maratoną per 2:25:41 val. pasiekdamas 70 vietą iš 146 vyrų bėgikų (iš 146 pradėjusių baigė tik 111).

Dainius Virbickas pradėjo labai gerai bėgti, bet po 6 mylių staiga jam pradėjo labai skaudėti kairės kojos raumenis ir jis turėjo pasitraukti iš maratono. Česlovas Kundrotas iššalė ilgiau, bet ir jis, pasiekęs 20 mylių,

iškrito, nes pradėjo alpti nuo karščio ir drėgmės.

Maratono bėgimai (moterų ir vyrų) prasidėjo 7:00 val. iš ryto, kai karštis dar nebuvo toks didelis. Bet po truputį kilo temperatūra ir drėgmė. Šios nepalankios sąlygos paveikė visus bėgikus ir ypač mūsų, kurie neturėjo užtenkamai laiko pasirasti prie šių sąlygų.

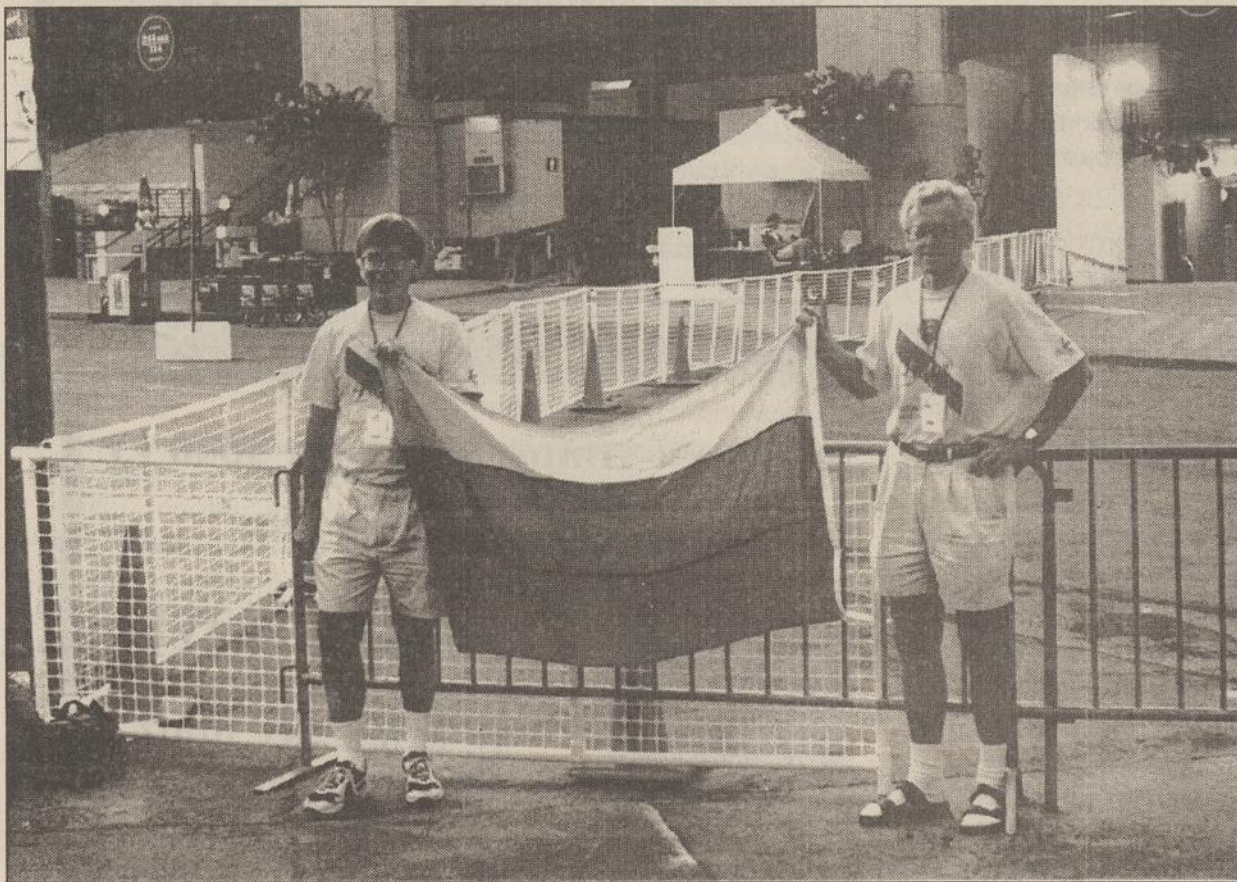
Bostone mus geriau pasisekė: Romas Sausaitis laimėjo trečią vietą savo amžiaus grupėje ir 33 vietą iš visų 40,000 bėgikų. Stefaniya Statkuvienė laimėjo 14 vietą iš visų moterų bėgikų ir 215-tą iš 40,000 bėgikų.

Rimas Jakelaitis pasiekė 119 vietą iš 40,000.

Norime dar kartą pasveikinti Stefaniya Statkuvienę ir Povilą Federenką už jų gražius pasiekimus. Jie yra pirmi lietuviai, kurie pradėjo ir baigė bėgti maratoną Olimpiados žaidynėse.

Linkim jiems visiems daug laimės ir sėkmės bėgti toliau, greičiau - iki 2000 metų, kai vėl galėsime juos matyti Sydney, Australijoje. *Sėkmės kitose olimpinėse žaidynėse!*

R. Gedeika

R. Gedeika ir P. Vainius prie Olimpiados stadiono.

Šiaulių laisvos ekonominės zonos kūrėjai

Aurelija M. Balašaitienė

Š. m. rugpjūčio 17-24 dienomis JAV viešėjo iš Lietuvos atvykę specialistai, kurių viešnagės tikslas ir uždavinys buvo susipažinti su JAV laisvų ekonominių zonų aerouostais, kadaise buvusiais karinėmis bazėmis. 1993 metais, Lietuvos vyriausybei išleidus Šiaulių laisvos ekonominės zonos įstatymą, Zoknių aerodromą perėmus iš sovietų kariuomenės, ji stengiamasi pritaikyti civiliniams reikalingam, jis padarant tarptautiniu aviacijos punktu, kuriuo naudotusi verslininkai, savo prekes gabendami per Zoknių aerouostą. Delegaci-

jos išvyką į JAV finansavo Šiaulių miesto valdžia, kurios atsakomybėje yra Zoknių aerouosto pertvarkymo projektas. Delegaciją sudarė Šiaulių miesto vicemeras Algimantas Cėjūnas, aerouosto generalinis direktorius Zigmantas Dzidichauskas ir techninis direktorius Stasys Gerdvila. Sudarius sutartį su JAV Phillips bendrove, pirmieji pagrindiniai darbai jau atlikti ir atremontuoti nusileidimo takai, kad būtų gautas tarptautinio aerouosto statusas, kas ir pavyko, tai pirmas lėktuvas jame nusileido 1993 metų spalio mėnesį, o šių metų vasario mėnesį buvo priimtas ir aptarnautas iš Teherano atskridęs

Boeing 747 su šimto tonų vaisių krovinium. Dabar kasdieną aptarnaujama 50-60 lėktuvų.

Delegacijos tikslas buvo apsilankyti Amerikos buvusios karo aviacijos bazės, kurios buvo pervestos į laisvą ekonominę zoną ir sėkmingai pritaikytos civilinei komercijai. Lydimas vertėjo Edmundo Čapo, delegacija aplankė Ohio Rickenbacker ir Indianapolis laisvos ekonominės zonos aerouostus, lankėsi Clevelando uoste ir tarėsi su Hudsono universiteto teoretikais, rinkdami žinias ir patarimus. Lietuvos vyriausybė tą projektą remia, skirdama iš savo

(nukelta į 7 psl.)

83-asis Lietuvos Vyčių seimas

Regina Juškaitė

(Tęsinys. Pradžia Nr. 34)

Mark Bell, centro valdybos išdo patikėtinis, kalbėjo apie Lietuvos ekonominę padėtį. Pranas Čižiūnas, JBANC veiklos pirmininkas, kalbėjo apie Lietuvos atstovavimą JBANC Washington. Marytė Abbott, "Vyčio" žurnalo redaktorė, sakė, kad Lietuvai reikia daugiau reklamuoti turizmą.

Buvo perskaityti sveikinimai: JAV prezidento Bill Clintono; Lietuvos Respublikos ambasadoriaus Washington dr. Alfonso Eidinto; prelado Algimanto Bartkaus, Šv. Kazimiero kolegijos Romoje rektoriaus; Broniaus Nainio, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininko; nuo Lithuanian Alliance of America, ALKOS - dr. Juozo Kriaučiūno; vyskupo Pauliaus Baltakio, OFM; Lietuvos generalinio konsulo Chicagoje Vaclovo Kleizos; Lietuvos generalinio konsulo Kalifornijoje Vytauto Čekanausko; BALFo centro valdybos pirmininkės Marijos Rudienės; Nekaltai Pradėtosios Marijos vienuolių - seselės M. Paule; Lithuanian Children's Relief, Inc.; ALTo pirmininko Grožvydo Lazausko; "Darbininko" rektoriaus Juliaus Kelero; LCRA - Vidos Jankauskienės; Seselių Pranciškiečių - seselės Margaret Carney; Lithuanian American Roman Catholic Women's Alliance - Dale Murray; Lietuvių Fondo - Povilo Kiliaus; Federation of Lithuanian Women's Clubs - Aldona Noakas Pintsch; LCRA - Sauliaus Kuprio; Nukryžiuotojo Jėzaus seserų kongregacijos - sesers Celestine.

Posėdis baigtas malda. Trečias seimo posėdis atidarytas kun. Juozo Anderlonio malda. "Pagalba Lietuvai" pirmininkas Robert-Boris apibūdino pereinamąjį metų veiklą. Pranešė, kad Detroito arkidiezeijos kardinolas Adam Maida yra labai dosnus Lietuvai. Per jo malonę jau gauta 25,000 dol. įvairiems projektams. Padėkojo visiems už paramą ir dosnumą. Už kiekvieną paaukotą dolerį, sakė jis, galima siųsti 152 dol. vertės vaistų ir medikamentų Lietuvon.

Išdo patikėtiniai Mary Beth Slakis ir Mark Bell pranešė apie Vyčių organizacijos nuosavybės būklę. Antras simpoziumas: "Atsiminimai atsisveikinimui". Simpoziumą suorganizavo Elena Mikalauskas, Pranė Petkuvienė, Elinor Sluzas ir Loretta Stukienė. Pravedė Loretta Stukienė ir Elinor Sluzas, sklandžiai apibūdinusios L. V. 83 metų istoriją. Atskirai kalbėjo apie visus 8 dešimtmečius. Garbės narystės komiteto pirmininkė L. Stukienė pranešė, kad 1996 m. garbės narystę bus suteikta Alexander Akulei (Akulevičiui) ir arkivyskupui Pauliui Marcinkui. Arkivyskupui negalint atvykti, medalis bus įteiktas vėliau. 1997 m. garbės narystę bus suteikta Birutei Štoškienei.

Vakare vyko kultūros vakaras - "Nuo Broadway iki Vilniaus". Dalyvavo per 300 klausytojų. Koncertą atliko sopranas Marytė Bizinkauskaitė, mecosopranas Danutė Mileikienė, taip pat Veronika Bizinkauskas-Cote ir Algimantas Strašūnskas. Akompanavo Bradley Pennington. Programą sudarė Broadway veikalai, operų arijos bei lietuviškos dainos. Koncertas buvo nepaprastas ir unikalus, palydėtas gausiais plojimais.

Trečioji suvažiavimo diena Šeštadienį, rugpjūčio 10 d., šv. Mišias už gyvus ir mirusius Vyčius bei rėmėjus aukėjo kun. J. Anderlonis.

Robert A. Martin, Jr., įteikė žymenis kuopoms, kurios peraitais metais prirašė daugiausiai naujų

narių. Buvo apdovanotos: Shamokin/Coal Township, PA, 156 kuopa, Chicagos 16 k., Worcester 116 k., Bridgeport 141 k., Waterbury 7 k., Newark 29 k., East Long Island 152 k., Los Angeles 133 k., Anthracite 144 k. ir Chicagos 112 k. Daugiausiai naujų narių prirašė: I vieta - Marytė Šepikaitė, 133 k., Los Angeles, II v. - Frances A. Daniels, 153 k., Treasure Coast; Richard Niedvares, 112 k., Chicaga; III v. - Robert Wislock, 156 k., Shamokin/Coal Township, PA.

C. V. ritualų komisijos pirmininkė Nellie Bayoras-Romanas paskelbė 4-to laipsnio kandidatus. Vyčių Fondo pirmininkė L. Stukienė pranešė metinę fondo apyskaitą ir paskelbė konkurso rašinio laimėtojus: I vieta - Becky Nakrosis, 300 dol.; II v. - Len Kapochus, 200 dol.; III v. - Joseph Kohanski, 100 dol.

I 1996-1997 m. centro valdybą išrinkti: dvasios vadas - kun. Juozas Anderlonis, pirmininkė - Evelyn Oželienė, I vicepirm. - Agnes Mickūnas, II vicepirm. - Robert A. Martin, Jr., II vicepirm. (jaunimui) - Maria Deksnis, protokolų sekretorė - Dorothy Banos, išdinininkas - John Baltrus, išdo patikėtiniai - Mary Beth Slakis ir Mark Bell. Komisijos Lietuvos reikalų - Leonard Barcoucky; Lietuvių kultūros - John Mankus; Ritualų - Clemencine Miller; Stipendijų - Maria Deksnis; Ryšių su visuomene - Regina Juškaitė; Archyvo - Lionginas Švelnis; Lietuvių kalbos - dr. Virginia Vaitiekonis Obando; L.V. fondas - Loretta Stukienė; Šv. Kazimiero gildija - Anne Klizas Wargo; Pagalba Lietuvai - Robert S. Boris.

Pranešta, kad Archyvų pirmininkas Lionginas Švelnis šiandien švenčia 83-ąjį gimtadienį (jam tiek pat metų, kaip organizacijai). Sugiedota "Ilgiausių metų" ir "Valio".

Po pietų paskutiniame seimo posėdyje Anne Klizas Wargo, Šv. Kazimiero gildijos pirmininkė, sveikino visus Šv. Kazimiero kolegijos rektoriaus Romoje, prelado Algimanto Bartkaus vardu. Šv. Kazimiero kolegijoje buvo užprašytos 334 Mišios ir suaukota 15,000 dol.

Vyčių organizacijos III vicepirminkė jaunimui Elena Mikalauskas trumpai apibūdino jaunimo veiklą suvažiavimo metu. Dalyvavo 11 jaunų vyčių. Jie rašė laiškus vaikučiams į Lietuvą, apžiūrėjo Bostoną bei maudėsi viešbučio baseine. Padainavo savo pačių sukurta dainelę. Padėkos ženklai jaunimas įteikė Elenai Mikalauskas gėlių puokštę. Taip pat įteikė gėlių seselei Helen Ivanauskas.

1997 m. Lietuvos Vyčių 84-asis seimas bus šaukiamas Dayton, Ohio. Globos 96-oji kuopa.

Malda ir Lietuvos Vyčių himnu buvo oficialiai uždarytas 83-asis Lietuvos Vyčių seimas.

Iškilmingas banketas

Kaip tradicija, baigus darbo posėdžius ir išrinkus naują centro valdybą, būna iškilmingas banketas. Tai įvyko šeštadienį, rugpjūčio 10 d. Christo' II pokylis salėje. Svečių buvo per 450. Visus pasveikino seimo kopirmininkės Marytė Bizinkauskaitė ir Veronica Bizinkauskas-Cote. Buves Lietuvos reikalų komiteto pirmininkas Vincas Boris "Lietuvos draugo" žymenį įteikė seselei Margaret John Kelly, Daughters of Charity of St. Vincent de Paul kongregacijos buvusiai provincijolei.

(Būs daugiau)

Skaitykite
DARBININKA
ir pasiūlykite
jį savo
draugams

- Prof. A. Landsbergio pasikaitos Long Island bibliotekose: rugsėjo 12 d., 2 val. p. p., "Shakespeare ekrane - trys filmai", Great Neck Library at Grist Mill, Great Neck (tel. 516-466-8055); rugsėjo 18 d., 1 val. p. p. "1001 Naktis" - filmas "Bagdado vagis" (pirma dalis) ir diskusija, the Bryant Library, 2 Paper Mill Road, Roslyn (tel. 516-621-2240); rugsėjo 25 d., 7:30 val., "Rusų literatūra - Rusijos likimo veidrodys", North Babylon Library, 815 Deer Park Ave., North Babylon (tel. 516-669-4020).

- Ka ką tik iš Washington, DC, gauta džiugi žinia, kad JAV federalinės valdžios įstaigose jau nebebus vartojamos raidės U.S.S.R. kai rašoma apie Lietuvą Respubliką. Nuo šiol Lietuvos Respublikai atpažinti bus vartojama "LH".

- Regina Narušienė kalbės Akademinių Skautų sąjungos Studijų dienų metu, spalio 4-6 d. Woodstock, IL. Visi ASS nariai kviečiami nedelsiant registruotis pas fil. Ramoną Kavekaitę, tel. (708) 499-0687.

- Vyskupas Paulius Baltakis, OFM, rugsėjo 21-22 d. lankysis Chicagoje, kur dalyvaus Sielovados ir Pagalbos Lietuvai posėdžiuose, Katalikų suvažiavime, dienraščio "Draugas" pokylėje.

- Amerikos Lietuvių gydytojų sąjunga ruošia visuotinį narių suvažiavimą šeštadienį, spalio 26 d., Pasaulio lietuvių centre. Bus paskaitos, o vakare - pokylis Pasaulio lietuvių centro salėje.

- Astotogaudami daugelis katalikų svetimuose miestuose ieško bažnyčių ir Mišių tvarkaraščių. Jungtinės Valstijose įvestas naujas patarnavimas skambinant 1-800-627-7846, bet kuriuo dienos laiku, keliautojai gaus 5 artimiausių bažnyčių adresus, Mišių laiką ir kuria kalba tos Mišios aukojamos. Teikiamos žinios apie visas JAV bažnyčias.

- Spalio 5 ir 6 d. Šv. Kazimiero parapijos patalpose, Los Angeles, CA, vyks tradicinės Lietuvių dienos. Etninių rankdarbių ir meno parodos, tautiniai šokiai ir dainos, kepiniai ir šilti pietūs. Lietuvių dienų pokylis šeštadienį, spalio 5 d. vakare, Burbank Hilton Hotel patalpose su programa ir "Gintaro" šokių muzika. Rengia Lietuvių Bendruomenės Los Angeles apylinkės valdyba.

- Pasaulio lietuvių centro rudens sezono atidarymas įvyks rugsėjo 21 d., 6 v. v., centro didžiojoje salėje. Programą atliks viešnia iš Floridos, prozininkė, poetė, aktorė Birutė Pūkelevičiūtė. Vakara rengia PLC renginių komitetas.

- Lietuvių klubas rugsėjo 15 d. švęs savo veiklos 70 metų sukaktį, prie gražaus ežero, Gardner, MA. Į suktuvinius pietus pakviestas miesto meras ir kiti pareigūnai. Klubas buvo įsteigtas 1926 m. gegužės 26 d. ir tebeveikia iki šių dienų.

- Š. m. rugpjūčio 20 d. Kaune mirė Lietuvos Skautų sąjungos tarybos ir pirmios pirmininkas jūrų skautininkas fil. Algimantas Žilinskas. Fil. A. Žilinskas daug metų pirmininkavo Melbourn, Australijoje, ASS skyriui.

Skaitytojai rašo
"Darbininkui"

"Darbininko" redakcijai

Gerbiamieji, aš siunčiu savo metinę prenumeratą už laikraštį, \$50.00. Laikraštis labai įdomus su daug visokių rašinių iš Lietuvos bei viso pasaulio.

Su didele pagarba ir meile visiems "Darbininko" darbuotojams, linkėdama Aukščiausiojo palaimos.

Emilija Balčiūnienė,
Hot Springs, AK

Redakcija dėkoja skaitytojams už laiškus. Kviečiame ir kitus skaitytojus parašyti savo atsiliepimus, pasiūlymus, pageidavimus, pastabas.

Patarimai dirbantiems kompiuteriais

Nors mes jau naudojame ergonominius bei mažai spinduliuojančius personalinių kompiuterių ekranus, tačiau su jais dar glaudžiai tebesijami sveikatos sutrikimai - akių perstėjimas ir trumparegystė. Pateikiame jums keletą gerų ir naudingų patarimų, kurie jums tikrai pravers jūsų kasdieniniame darbe.

1. Niekada nerūkykite prie kompiuterio

Elektrostatinis ekrano laukas atmuša milijonus smulkiųjų dulkių dalelių, esančių cigaretės dūmuose, ir jos patenka ant odos bei į akis. Tai labai kenkia jūsų sveikatai. Net jei turite ekrano filtrą ar mažai spinduliuojantį monitorių, vis vien nerūkykite darbo vietoje, nes tai sumažina deguonies kiekį kraujyje. Akys yra kaip tik tas organas, kuriam taip pat reikia nemažai deguonies.

2. Mankštinkite akis

Kiekvienas, dirbantis personaliniu kompiuteriu, turėtų žinoti bent kelis pratimus akims. Jie padės jums atsipalaiduoti ir išsaugoti gerą regėjimą.

Stebėtina geras pratimas yra taip vadinamosios kaktos-ausų linijos masažas - maždaug 20 sekundžių masažuokite švelniais sukamaisiais pirštų judesiais, pradėdami nuo kaktos vidurio ir eidami link smilkinio ir iki ausų apačios.

Daugelis akinius nešiojančių žmonių atlieka štai tokį pratimą - nykštį ir didįjį pirštą uždėkite ant nosies šaknies, rodomąjį pirštą truputį aukščiau ant kaktos. Maždaug 10 sekundžių pirštais švelniai pagnaibykite nosikauli.

Žinomiausias pratimas akims yra jų uždengimas rankomis. Jis yra veiksmingas net ir tuomet, kai akys jau paraudusios. Taigi uždenkite nespausdami abi akis plaštakomis ir įsivaizduokite koki nors gražų spalvotą daiktą arba

gražų gamtovaizdį. Po dviejų minučių akis lėtai atidenkite, kad staigi šviesa neapakintų.

Izometriniai tempimo pratimai atpalaiduoja ir stiprina sprando raumenis. Sukryžiuokite už galvos rankas ir spauskite jomis galvą, o galva - rankas. Spaudimą atlikite 6 sekundes. Po to kartokite pratimą keletą kartų. Jei bijote sugadinti savo šukuoseną, spauskite galvą tik pirštais.

3. Teisingai nustatykite monitoriaus ekraną

Labai svarbu, kad viršutinė eilutė ekrane būtų jūsų akių aukštyje arba truputį žemiau jų.

4. Pasinaudokite pertraukėlėmis

Nesvarbu, ar pertraukėlė skirta poilsiui ar kavos gėrimui, geriausia ją mėgautis ne prie kompiuterio. Pajudėkite, bent jau kelis kartus atsistokite ir atsisėkite. Akims ir smegenims reikia deguonies. Atlikite ne tik keletą fizinių pratimų, bet ir keletą pratimų akims.

5. Pasistenkite, kad jums netrūktų A vitamino

Darbas prie kompiuterio ekrano padidina organizmo poreikį vitaminui A. Jo visų pirma yra gyvulinės kilmės maisto produktuose. Žmonės, valgantys mažai mėsos, turėtų pasirūpinti, kad ypač žiemą jiems netrūktų saulės šviesos. Ultravioletinė saulės šviesa padeda mums iš daržovių gaunamą karotiną paversti vitaminu A.

Versta iš "Trans Aktuell"

Padovanokite "Darbininko" prenumeratą savo pažįstamiems bei draugams švenčių proga! Prenumerata vieniems metams - tik \$30.

Aukštaitijos nacionalinis parkas. Bitininkystės muziejus Stipeikiuose. Tai vienintelis tokio profilio muziejus Europoje.

Lietuvos gynyba ir žurnalistiniai išpuoliai

(atkelta iš 2 psl.)

laipsnius. Vidaus kariuomenė pavaldi Vidaus reikalų ministerijai. Jie kur kas geriau aprūpinti, negu karinės pajėgos, priklausiančios Krašto apsaugos ministerijai. Išvis - kam reikalinga Vidaus kariuomenė? Tai sovietinis palikimas ir tiesiog įžaidimas Lietuvos piliečiams. Kam išvis Vidaus kariuomenė reikalinga? Ar nėra policijos, kuri gali būti stiprinama pagal laiko sąlygas? Kaip jau minėjau, sovietinis kariuomenės organizavimas parodo savo silpnumą Čėčėnijoje. Tad vietoj jo imitavimo reikia ryžtingai imtis reformų ir sukurti vieningai vadovaujamą kariuomenę, kuri kilus reikalui galėtų efektingai pasipriešinti sovietinės struktūros kariuomenei, Rusijos komunistams ar imperialistams. Šis nenoras reformuoti nėra dėl žinių stokos. Apie tai rašo JAV-jų kariuomenės atstovų pulkininkas J. Kronkaitis "Lietuvos Aido" duotame interviu, kur jis buvo klausiamas apie galimybes Lietuvai tapti NATO nare. Cituoju sutrumpintas ištraukas: "Kaip vertinate Lietuvos galimybes tapti NATO nare? Kada tai galėtų įvykti? Ką Lietuva turėtų padaryti, siekdama realizuoti šį tikslą?"

"Tai sudėtingas reikalas ir negaliu trumpai atsakyti, kadangi priklauso ne tik nuo JAV, bet ir

nuo kitų 15 NATO narių, o svarbiausia - nuo pačios Lietuvos. Neužteks gero noro, gražių kalbų, pažadų, pamokslų bei rankų laužymo. (...) NATO karinė vadovybė nemato reikšmingo

inašo iš Baltijos respublikų, o tik naštą. Pašalinus šią (...) priežastį, Lietuvos perspektyva tapti NATO nare žymiai pagerėja. Atsiminkite, kad NATO yra gynybos sąjunga, ir karinė vadovybė turi stiprų balsą NATO sprendimuose. (nukelta į 7 psl.)

atlanta IE, Inc.

800 - 775 - SEND ▼ 914 - 258 - 5133

Garantuotas, greitas ir saugus
siuntinių pristatymas
nuo DURŲ iki DURŲ
Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites,
o oro paštu - per 14-a darbo dienų
į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ.

SEPTEMBER SCHEDULE

SEP 19 THUR	PHILADELPHIA, PA	11 - 12 NOON
SEP 19 THUR	BALTIMORE, MD	4 - 5 PM
SEP 20 FRI	KEARNY, NJ	11 - 12 NOON
SEP 20 FRI	PATERSON, NJ	1 - 2 PM
SEP 26 THU	NEWARK, NJ	11 - 12 NOON
SEP 27 FRI	BROOKLYN, NY	12 - 1 PM

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York-Vilnius-New York \$640 r.t.

One way to Vilnius \$420

FREGATA TRAVEL
250 West 57th Street, 1211
New York, NY 10107
Tel.: (212) 541-5707

PASINAUDOKITE PAPIGINTOMIS KAINOMIS rudeni ir žiemą, skrisdami į Vilnių ir Rygą!

Mes taip pat siūlome patogius skrydžius ir keliones
laivu į Karibų salas, Australiją, Aziją ir Europą.

Dėl daugiau informacijų skambinti:

AIREX TRAVEL AGENCY

382 Broad Ave.

Leonie, NJ 07605

(201) 944-1273 (800) 955-7370 (201) 947-2189

VILTIS (HOPE)

LITHUANIAN RELIEF PARCEL SERVICE, Inc.
368 West Broadway, Boston, MA 02127
TEL.: (617) 269-4455

TIESIOGINIAI SIUNTINIAI IŠ BOSTONO Į LIETUVĄ

RUGSĖJO mėn. siuntinius paimsime šiose vietovėse:

PUTNAM, CT	rugsėjo 19 THU	12:00 - 1:30 v. p.p.
PROVIDENCE, RI	rugsėjo 19 THU	4:00 - 5:30 v. p.p.
ALBANY, NY	rugsėjo 20 FRI	7:00 - 8:00 v. vak.
BINGHAMPTON, NY	rugsėjo 21 SAT	9:00 - 10:00 v. ryt.
FRACKVILLE, PA	rugsėjo 21 SAT	3:00 - 5:00 v. p.p.
SCRANTON, PA	rugsėjo 21 SAT	12:00 - 1:30 v. pp..
NORWOOD, MA	rugsėjo 23 MON	5:30 - 6:30 v. v.
BRIDGEPORT, CT	rugsėjo 27 FRI	12:00 - 1:00 v. p.p.
NEW YORK, NY	rugsėjo 28 SAT	12:00 - 2:00 v. p.p.
PHILADELPHIA, PA	rugsėjo 28 SAT	12:00 - 1:30 val. p.p.
BALTIMORE, MD	rugsėjo 28 SAT	6:00 - 7:00 v. v.
WASHINGTON, DC	rugsėjo 29 SUN	1:30 - 4:00 v. p.p.

VILTIS - LIETUVIŠKA SODYBA
368 WEST BROADWAY, BOSTON, MA 02127
(617) 269-4455

Jeigu Jus domina naujausi įvykiai Amerikoje ir Lietuvoje, užsisakykite **DARBININKĄ**. Šis laikraštis tikrai neapvils Jūsų. Jau 80 metų Amerikos lietuviai skaito **DARBININKĄ**. Skaitykite **DARBININKĄ** ir pasiūlykite savo draugams.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N. Y. 11421
WE DELIVER
Tel.: 296 - 4130

MES SIŪLOME PIGIAUSIAS KELIONES Į VILNIŲ IŠ BET KOKIOS VIETOVĖS AMERIKOJE AR KANADOJE

Ferrante Travel Center

135 Broad Ave., Palisades Park, NJ 07650

(800) 654-2432

(201) 592-8780

Posėdžiavo "Pagalba Lietuvai" direktorių taryba

Brocktone, MA, vykusio 83-ojo Lietuvos Vyčių suvažiavimo metu, rugpjūčio 9 d., Holiday Inn viešbutyje buvo susirinkusi "Pagalba Lietuvai" organizacijos direktorių taryba. Dvasios vadui kun. Juozui Anderloniui sukalbėjus malda, posėdžiui vadovavęs Robert Boris pranešė apie praėjusių metų veiklą. Per 1995-1996 metus buvo išsiųsta 13 talpintuvų. Aštuoni iš šių talpintuvų buvo pasiųsti iš Catholic Medical Mission Board, New Yorke, kuriuose buvo siunčiami vien tik vaistai. "Pagalba Lietuvai" užmokėjo visų aštuonių talpintuvų persiuntimo išlaidas. Catholic Medical Mission Board pranešė, kad juos patenkina darbas su "Pagalba Lietuvai" ir ypač šios organizacijos atstovo Pauliaus Bindoko tarpininkavimas Lietuvoje. Visi talpintuvai pasiekė Lietuvą geroje būklėje.

Trečias metinis Michigan State universiteto buvusio vyr. trenerio George Perles golfo turnyro įvyko š. m. liepos 15 d. Iš turnyro buvo gauta 16,000 dol. pelno, kuris buvo paskirtas "Pagalba Lietuvai".

Praeitų metų aukos buvo išdalintos taip: 3,000 dol. - J. E. arkivyskupui Audriui Bačkiui, naudoti Vilniaus sriubos virtuvei; 1,750 dol. - seselėms vienuolėms Utenoj, paremti pastangas įsteigti Šv. Klaros ligoninė; 1,000 dol. - J. E. arkivyskupui Sigitui Tamkevičiui, naudoti Kauno sriubos virtuvei; 1,000 dol. - Catholic Medical Mission Board, kai bus patvirtintas naujas direktorius; ir 250 dol. - World Medical Relief, Inc.

Pranešta, kad nuo š. m. sausio 7 d. 74% aukų gaunama iš Michigan valstijos.

1996-1997 metų "Pagalba Lietuvai" direktorių tarybą sudaro: Centro valdybos dvasios vadas - kun. Juozas Anderlonis, Centro valdybos pirmininkė - Evelyn Oželienė, "Pagalba Lietuvai" pirmininkas ir pavaduotojai - Robert S. Boris, Regina Juškaitė, Saulius Kuprys, Elinor Sluzas, Rita Zakarka. Į šią tarybą buvo išrinkti: Frank Petrauskas, Len Kapochus ir Vincas Boris.

1996-97 metų "Pagalba Lietuvai" valdyba buvo direktorių patvirtinta. Ją sudaro: kun. J.

Walter Stanievich - dvasios vadas, Robert S. Boris - pirmininkas, Regina Juškaitė - vicepirmininkė, William Juodawilkis - vicepirmininkas, Michael Shea - vicepirmininkas, Valentina Bulotienė - vicepirmininkė, Irena Vizgirdaitė - išdininkė, Theresa Shea - sekretorė, Stella Hotra - patikėtinė, Danguolė Kudirkaitė - patikėtinė, Frank Bunikis - tvarkdarys.

R. Juškaitė

Konfliktas su Latvija įsiliepsnoja

Lietuvos užsienio reikalų ministras Povilas Gylys išpėja, kad tolimesnis konflikto su Latvija dėl ekonominės zonos ribų jūros šelfe eskalavimas gali turėti neigiamų padarinių Baltijos šalių valstybingumui.

Latvija, nepaisydama Lietuvos Seimo kreipimosi, ratifikavo naftos žvalgybos sutartį su JAV ir Švedijos koncernais. P. Gylys paragino Latviją grįžti prie derybų stalo.

"Respublika"

Worcester, MA

Koncertas ir pietūs

Nekalto Marijos Prasidėjimo vienuolijos Putname rėmėjai, kartu su seselėmis, spalio 6 d., sekmadienį, 1 val. p. p. Maironio parke ruošia jų darbams paremti koncertą ir pietus.

Koncertą atliks Worcesterio ir aplinkinių telkinių lietuviams gerai pažįstama ir mylima operos solistė Marytė Bizinkauskaitė, kuri žada dar ir talkininkę solistę atsivežti.

Marytė Bizinkauskaitė muziką ir dainavimą studijavo Curtis muzikos institute ir Bostono muzikos konservatorijoje, kurioje savo studijas apvainikavo "Master of Music in Opera Performance". Studijuodama ir dainavo operose. 1985 metais dalyvavo konkurse "National Council Metropolitan Opera Auditions" ir pateko į 11-kos finalisčių tarpą. Finalisčių koncertas įvyko Metropolitan operos rūmuose. Po koncerto muzikos kritikai Marytei Bizinkauskaitei parodė išskirtinį dėmesį. Po to koncerto šešiams turistiniams koncertams Marytė angažavo South Jersey simfoninis orkestras. Ji dainuoja Amerikos operų teatruose, atlikdama pirmaeilius vaidmenis įvairiuose operų pastatymuose. Su New Opera Company of Chicago, pačiam kompozitoriui diriguojant, dainavo Dariaus Lapinsko operos "Dux Magnus" premjeroje.

1989, 1991 ir 1992 metais viešėdama Lietuvoje M. Bizinkauskaitė dainavo Vilniaus ir Kauno

operų teatruose. 1991 m. Lietuvos parlamento rūmuose koncertavo Aukščiausios Tarybos pirmininkui Vytautui Landsbergiui ir Parlamentą saugojusiems igulos vyrams. Tai tik mažytė dalelė jos nueito muzikinio kelio. Ne kartą Marytė Bizinkauskaitė yra dainavusi Maironio parke. Bus malonu ir vėl ją išgirsti.

Rengėjai kviečia Naujosios Anglijos lietuvius į šį iškilų koncertą, pietus, kuriuos pagamins pačios rėmėjos, o jų vaisės visiems patinka. Tai pirmas renginys po besibaigiančios vasaros ir bus malonu susitikti su draugais ir pasidalinti vasaros išpuoliais. Ypač jų daug turime šiais rinkiminiais metais. Tie rinkimai liečia ir mūsų Tėvynę Lietuvą. Taigi Jūsų atsilankymo laukia rengėjai, seselių rėmėjai. Šaunus koncertas. Lietuviški pietūs ir seselių kepta lietuviška juoda duona, kurios galėsite ir namo parsivežti, taip pat paremsite seselių vienuolijos drabus, nes ir jų santaupos yra išsisėmusios - daug pareikalavo seselių naujų namų statyba Lietuvoje. Padėkime joms ir Dievui dėkokime, kad jas turime, įsikūrusias Naujojoje Anglijoje, nes be jų būtų labai liūdna. Jos rūpinasi mumis visais pradedant mažiausiais ir baigiant gyvenimo saulėlydžio sulaukusiais. Matėme per Susitikimo Šventę, kiek ten gražaus jaunimo buvo suburta, jų atlikta programa ir visa kita...

J. M.

Hartford, CT

Maldos diena už Lietuvą

Connecticuto lietuvių katalikų jau septinta iškilminga maldos diena už Lietuvą šiais metais rengiama sekmadienį, rugsėjo 22 dieną Šv. Juozapo katedroje Hartforde, CT.

Tą dieną, 3-čią valandą po pietų, koncelebruotas Šv. Mišias Lietuvos intencija aukos vietos arkivyskupas Daniel A. Cronin su visais dalyvaujančiais lietuviams ir svečiais kunigais. Progai pritaikyta pamoksla lietuvių ir anglų kalbomis pasakys gerai žinomas kun. Albert J. Contons, Šv. Petro lietuvių parapijos klebonas, So. Boston, MA.

Mišių metu giedos sudėtinis iš visų Connecticuto vietovių lietuvių choras, vadovaujamas Geraldinos Ganzer, Šv. Andriejaus parapijos vargonininkės ir choro vedėjos.

Mišių eisenoje bus nešami šventei pritaikyti plakatai, organizacijų vėliavos ir Lietuvos Kryžių kalno atvaizdas, apstatytas kryželiais, kurių skaičius ypatingomis žmonių intencijomis nuolat gausėja. Reikia pažymėti,

kad centrinis kryželis yra kopija lietuvių kryžiaus, pastatyto katedros sodelyje krikščionybės įvedimo Lietuvoje minėjimo proga, ir pašventintas Romoje dabartinio popiežiaus Jono Pauliaus II.

Po pamaldų seks visų dalyvaujančių nuoširdus pabendravimas Hartfordo Šv. Trejybės parapijos salėje, kur bus gera proga susitikti seniai nematytus draugus bei pažįstamus.

Liūdna yra priminti, kad šiuo laiku iš šešių kadaise buvusių stiprių Connecticuto lietuvių parapijų dabar tik dvi mažos yra vadovaujamos lietuvių klebonu, nes bėgantis laikas keičia viską ir trūksta lietuvių kunigų.

Tik prisiminkime kaip dar neseniai, Lietuvai esant pavergtai, gausiai rinkdavomės į tą pačią katedrą ir savo maldomis vieningai prašėme Visagalio palaimos ir laisvės Lietuvai. Mūsų vardas ir tikslai buvo gerai žinomi įtakingiems amerikiečiams. Tad ir dabar, nors esame skaičiumi sumažėję, skirkime tą dieną maldatos gausėjai. Reikia pažymėti,

(mukelta į 8 psl.)

Neringos pradininkų stovykloje stovyklautojos su vadovėmis ruošiasi vaidinimui. Iš kairės į dešinę: Ieva Kunčaitė - Matulaitytė, Snaigė Šileikienė, Rūta Pakštas, Ilona Matulaitytė, Alina Staškevičiūtė, Aušrinė Kličiūtė, Karolina Kličiūtė, Regina Kulbis.

L. Kulbienės nuotr.

Šiaulių laisvos ekonominės zonos kūrėjai

(atkelta iš 5 psl.)

biudžeto pinigų, tačiau visas projektas, kol bus atstatytos lėktuvų remonto dirbtuvės, pastatytas keleivinis ir krovininis terminalas, kainuos virš 30 mil. dolerių. Phillips bendrovės kredito ir vyriausybės garantijos dėka Midland bankas davė 25 mil. paskolą, o likusias lėšas reikės sutelkti iš kitų šaltinių. Kadangi Zoknių aerouostas yra tapęs valstybinės reikšmės objektu, tai

ateinančiais metais Lietuvos vyriausybė suteiks apie 6 mil. dolerių, projektas privalo būti galutinai baigtas iki ateinančių metų vidurio.

Delegacija grįžo į Lietuvą, praturtėjusi patirtimi, patarimais ir viltimi, kad Zoknių aerouostas taps tarptautiniu prekybos centru, kuriuo naudosis prekybininkai savo prekes siųsdami ar į Rusiją, ar iš jos į vakarų šalis.

□

Lietuvos gynyba ir žurnalistiniai išpuoliai

(atkelta iš 6 psl.)

ose. NATO karinė vadovybė iš principo yra gerai Baltijos respublikoms nusiteikusi, bet, kaip jau minėjau, rankų laužymų ir pažadų nepakaks narystei. Lietuva turi savo ūkį sutvarkyti: kontroliuoti korupciją, suvaldyti organizuotą kriminalumą, išplėsti prekybą, smarkiai pakelti vidaus produkciją. (...)

"Kaip vertinate šią dieną Lietuvos kariuomenę, jos finansavimą, vadovybę, kariuomenės pasirengimą reikalui esant ginti Lietuvą ar bent pasipriešinti agresijai?"

"Manau, kad kariuomenė liūdnoje padėtyje. Tai pagrįsta kitų asmenų duomenimis. Priėjau prie išvados, kad Lietuva turi puikių karininkų ir gerų jaunų vadų, entuziastiškų kareivių, atsidavusių savanorių ir kariuomenės vienetų, bet neturi kariuomenės. Priežastis aiški. Kaip minėjote anksčiau, LDDP nema-

to kariuomenei tikslo, todėl manau, kad nefinansuoja ir neorganizuoja valstybės gynybai. Esu tikras, kad reikalui esant Lietuvos kariai agresoriui pasipriešintų. Tą lietuviai jau parodė, gindami, be ginklų, nuo tankų ir gerai ginkluotų okupantų nepriklausomybės simbolį. Lietuvos jaunimo aukos gulės ant jų tėvų ir mūsų visų sąžinių. Šią dieną mes juos apleidžiame neparuošdami, neapmokydami ir neapginkluodami kovai, kurios geras pasiruošimas greičiausiai išvengtų. Man, kaip karininkui, skaudžiausia sąžinės našta yra prarasti jaunuolio gyvybę, kadangi nesu jo paruošęs kovai. Man, kaip tėvui, ta našta ne mažesnė. Mums, kaip lietuviams, ta kaltė būtų neatleistina." (Citatos pabaiga).

Taip, mums, lietuviams, būtų neatleistina kaltė šį LDDP nevalumą nutylėti.

LIETUVA - BALTIJOS GRAŽUOLĖ

Pasidžiaukite ilgesniu žiemos savaitgaliu Vilniuje tik 610 dol. asmeniui

Į kainą įeina: skrydis iš New Yorko ir atgal; trys naktys viešbutyje LIETUVA; pusryčiai; pervežimai iš aerouosto į viešbutį.

Pasiklauskite apie papigintas kainas viešbučiuose ŠARŪNAS ir STIKLIAI.

Skambinkite Erikui: 1-800-451-9511

UNIONTOURS

**245 Fifth Avenue
New York, NY 10016**

Tel. (212) 683-9500, 800-451-9511

FAX: (212) 683-9511

ASTAnet: <http://www.astanet.com/get?uniontrs>

Dailininko Viesulo palaikai keliami į Lietuvą

Dailininkas Romas Viesulas 1986 metais mirė Romoje, Italijoje jam einant Temple Universiteto Romos skyriaus direktoriaus pareigas. Jis ten ir palaidotas. Šiais metais, laikantis Romos miesto įstatymų, jo kapas bus panaikintas. Dedamos pastangos jo palaikus perkelti į Antakalnio kapines Vilniuje. Ta proga dail. Viesulo grafikos darbų paroda bus atidaryta š. m. rugsėjo 11 d. Nacionalinėje Galerijoje, Vilniuje.

Jo mokytojai, draugai, moki-

niai ir visuomenės nariai prašomi prisidėti prie susidariusių išlaidų palaikų pervežimui. Šiam tikslui sukurtas Romo Viesulo mokslo institucijos Fondas, kurio pirmininku yra Temple Universiteto profesorius, dr. Vytautas J. Černius.

Aukas galima nurašyti nuo mokesčių. Sąskaita atidaryta Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Fonde. Aukas siųsti šiuo adresu: **Romas Viesulas Memorial Fund, 1059 Maplegrove Drive NW, Grand Rapids, MI 49504.**

Š. m. rugsėjo 16 d. suėjo vieneri metai kai į Amžinybę iškeliavo mano mylimas vyras

A. + A.

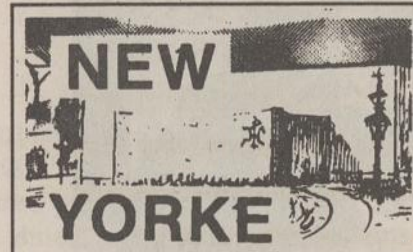
MEČISLOVAS MARCINAUSKIS

Jo palaikai buvo palaidoti 1996 m. birželio 4 d. Lietuvoje.

Ilsėkis Ramybėje!

Stella Marcinauskis ir sūnūs

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

E-mail: 103517.1071@compuserve.com

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

Apreiškimo parapija rugsėjo 15 dieną organizuoja **tradicinį metinį parapijos pikniką**, kuris prasidės po 11 val. mišių Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Piknikas vyks Kultūros Židinio kieme, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY. Programoje gros Stasys Telšinskas. Bus lietuviškų valgių ir atgaiva. Veiks loterija parapijos naudai. Kas dar neturi loterijos bilieta, galės juos įsigyti pikniko metu. *Klebonas ir parapijos taryba kviečia visus atsilankyti.*

Kunigų Vienybės metinis seimas įvyks š. m. spalio 14 - 15 d. Nekalto Prasidėjimo Sėsėrų vienuolyne. Programoje be įprastų metinių valdybos pranešimų bus dar paskaitų: vysk. P. A. Baltakis, OFM, apibūdins apaštalavimą lietuvių tarpe viename pasaulyje, o kun. V. Valavičius skaitys paskaitą apie lietuvių parapijų reikšmę ir ateitį. Bus laiko ir diskusijoms.

Putnam, CT, Nekalto Prasidėjimo Sėsėrų vienuolyno salėje rugsėjo 20 d. 7:30 val. vak. Hamiltono Lietuvių Teatras Aukuras suvaids **linksma komediją „Susitikimas“**. Įėjimas - laisva auka. Visi apylinkių gyventojai kviečiami. Savo apsilankymu paremsite ir Putname sėsėrų vienuolyną.

Jonas Paulius II kalba lietuviškai

Trečiadienį, rugpjūčio 28 d., viešoje audiencijoje su Šv. Tėvu dalyvavo gausus būrys lietuvių, tarp jų folklorinių religinių giesmių ansamblis ir Lietuvos Mokslų Akademijos choras. Drauge su jais audiencijoje buvo ir Marijonų vienuolijos generalinis vikaras kun. Vaclovas Aliulis. Jonas Paulius II pasveikino visus lietuivius lietuviškai:

Garbė Jėzui Kristui!

Nuoširdžiai sveikinu maldininkus iš Lietuvos, ypač folklorinių religinių giesmių ansamblį ir Lietuvos Mokslų Akademijos chorą.

Brangieji, iš visos širdies linkiu, kad šventasis Augustinas, kurį šiandien mini Bažnyčia, savo pavyzdžiu ir užtarimu paskatintų jus visus ištvermingai ieškoti Dievo bei pasiaukojančiai Jam tarnauti.

Su šia mintimi laiminu jus ir jūsų šeimas bei jūsų Tėvyne Lietuva.

Garbė Jėzui Kristui!

Vatikano radijas

LKDP atstovas **Albertas Šimėnas** rugsėjo 5-tą dieną lankėsi New Yorke. Kultūros Židinio salėje dalyvavo susitikime su lietuvių bendruomene. Prelegentas susirinkusiems pasakojo apie

PHILADELPHIA, PA

š. m. rugsėjo 22 d., sekmadienį, 2:30 val. popiet, **Hamiltono Lietuvių Teatras Aukuras** stato 5-kių veiksmų dramą **Petras Karmelis**, pagal Žemaitės apysaką. Spektaklis įvyks Philadelphijoje, 2715 E. Allegheny Ave., (Lithuanian Hall). Spektaklį ruošia ir visus atsilankyti kviečia Lietuvių Moterų Klubų Federacijos Philadelphijos Klubų valdyba. *Žiūr. skelbimą šio puslapio apačioje.*

Iš k.: K. Pavilionienė, jos sesuo P. Rudienė ir suaktuvininės dukra K. Adomaitienė.

Kazė Pavilionienė iš Wamtagh, Long Island, lydima dukros Kazytės Adomaitienės iš Richmond Hill, NY, pirmą kartą sugrįžo ir išlaisvintą Lietuvą aplankyti savo tėviškes Lamokėlių km., Vabalninko apskr. Čia ūkininkauja jos sesuo Paulina Rudienė su vyru Vytautu. Čia dar gyvena jos jaunystės draugu. I sesers ūkį suvažiavo daug giminių iš visos Lietuvos atšvesti K. Pavilionienės 86-tąjį gimtadienį. Šventė truko dvi dienas. Per greit atėjo laikas atsiseikinti su visais ir sugrįžti į Ameriką. Newyorkečiai draugai prisideda prie giminių Lietuvoje, linkėdami suaktuvininkei K. Pavilionienei Ilgiausių Metų! **E. A.**

New Yorko Lietuvių Atletų Klubas kviečia visus, mokančius žaisti tinklinį, į naujai organizuojamą **tinklinio lygą**. Komandų sąstatas bus sudarytas iš žaidėjų, kurie atvyks į Kultūros Židinio, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY, rugsėjo 17 d., antradienį, 7:00 val. vak. Dėl išsamesnės informacijos skambinkit vakarais Ninai Jankauskaitei (516) 676-3230 arba Laičiai Jankauskaitei - Widmer (914) 962-0692

ekonominę ir politinę padėti Lietuvoje, atsakinėjo ir susirinkusių klausimus. Plačiau apie tai skaitykite sekančiame "DARBININKO" numeryje.

HAMILTONO LIETUVIŲ TEATRO AUKURAS VIEŠNAGĖ PHILADELPHIJOJE

Lietuvių Moterų Klubų Federacijos
Philadelphijos Klubų valdyba
kviečia visus pamatyti
5-kių veiksmų dramą

PETRAS KURMELIS

(pagal Žemaitės apysaką)

1996 m. rugsėjo 22 d., sekmadienį,

2:30 val. popiet

Lithuanian Hall, 2715 E. Allegheny Ave., Philadelphia, PA

Bilietus galima užsisakyti skambinant:

(215) 324-4784 ir (215) 546-0891

"Lėlių teatras - tai garsas, plastika, muzika ir vaizdas"

Pokalbis su Brooklynne viešėjusia Vilniaus "Lėlės" teatro aktore **Ona Pučkoriūtė**

"Undinėle" - savarankiškas O. Pučkoriūtės darbas.

H. K. Anderseno pasakos labai mėgiamos Lietuvoje. Daug vaikų Lietuvoje užaugo klausydamiesi tėvų skaitomų danų rašytojo pasakų, iš kurių galima patirti nemažai gyvenimo išminties.

Kuriant "Undinėle", aktorei pavyko prisikviesti garsius Lietuvos menininkus. Kompozitorių Faustas Latėnas (g. 1956 m.) yra sukūręs muziką daugiau kaip 160 teatro pastatymų, tarp jų ir žymiojo Eimunto Nekrošiaus spektakliuose. Taip pat buvo išvykęs kurti muzikos spektakliams Suomijoje (Vasoje), Islandijoje (Reikjavike). Apdovanojimus pelnė ne viename tarptautiniame festivalyje; 1994-1995 m. geriausias Lietuvos teatrinio sezono kompozitorius, tapęs "Kristoforo" laureatu. Jam suteiktas ir pasaulio žmogaus titulas.

Dailininkė Vega Vaičiūnaitė (g. 1962 m.) išžymios menininkų giminės atstovė. Lietuvoje žinoma savo dekoracijomis ir kostiumais teatrų spektakliuose. Pastaruoju metu ypač išgarsėjo savo muzikiniais - lėlių ir ugnies reginiais, kuriuos rengia Vilniaus senamiesčio griuvėsiuose. Yra dalyvavusi parodose Napa (JAV), Maastricht (Olandija), Turku (Suomija), Olofstriom (Švedijoje) ir Tokyo (Japonijoje).

Dailininkas Vytautas Pakalnis (g. 1972 m.) parodose dalyvauja nuo 1990 m. 1989 m. kartu su dailininke J. Balakauskaite įkūrė eksperimentinį lėlių teatrą "Ū", su kurio spektakliais dalyvavo avangardinių menų festivaliuose. Spektaklio kūrėjai dėkingi kompanijai "Litma Import-Export", finansavusiai pastatymą ir šią kelionę.

Gal kiek papasakotum apie save?

Gimiau 1956 m. Telšiuose. Esu profesionalaus lėlių teatro aktorė, septyniolika metų dirbanti valstybės išlaikomame Vilniaus lėlių teatre "Lėlė". Šis teatras nuo 1974 m. rodė savo spektaklius tarptautiniuose festivaliuose Lenkijoje, Vokietijoje, Suomijoje, Austrijoje, Indijoje, Afrikoje, ne kartą buvo apdovanotas. Lietuvos konservatoriją baigiau 1979 m., kur gavau profesionalios lėlių teatro aktorės diplomą.

Kokiuose spektakliuose teko vaidinti?

Vaidinau Karalienę T. A. Hofmano "Spragtukas ir pelių karalius", Omolį R. Tagorės "Pašte", Jonelį S. Gedos "Ak, vija pinavijai", Cacą A. Jonyno, V. Mazūro "Cirkas yra cirkas", Kvailutę V. Haufio "Šaltojoje širdyje". Ši sezoną vaidinau devyniuose teatro rodomuose spektakliuose.

Kuo lėlių teatras skiriasi nuo įprastinio?

Lėlių teatre aktorius turi ne tik įprastines aktorius išraiškos priemones, bet dar ir daiktą (lėlę) rankose ir kaip tik per daiktą, per lėlę jos gali padaryti teatro tebuklą. Lėlių teatras - tai garsas, plastika, muzika ir vaizdas.

Kuo skiriasi Lietuvos ir užsienio žiūrovai, vaikai ir suaugę?

Visi vaikai - naivūs, imlūs, mato aktorius rankose atgyjantį daiktą. Suaugę nori žiūrėti, įsijausti, o vaikai priima spektaklį spontaniškai - tiki, dėmesį sutelkia į lėlę, o aktorius nė nepastebi. Vaikai žavi savo temperamentu, reakcija. Nuoširdumas jų toks pats. Jei užjaučini jų širdelę, žiūri iššioje. Vaikai eina į kontaktą, jie paperkami nuo pat spektaklio pradžios.

Jei nuo vaikų užsigauginsim publiką, tai ji ateis ir į kitus teatrus - į dramą, baletą, operą...

Aktorė Ona Pučkoriūtė su lėlėmis spektaklio metu.

Aktorė su jauniaisiais žiūrovais. D. Zalenso nuotr.

Vaikai - pradžių pradžia. Mūsų misija - išauklėti, iškiepyti pagarbą ir meilę Tėvynei, žmogui, menui. Mes, siekdami didelių tikslų, neiname lengviausiu keliu, kokį neretai pasirenka suaugę žiūrovai.

Kaip išsilaiko "Lėlės" teatras? Juk valstybės paramos aiškiai nepakanka? Kiek Lietuvoje lėlių teatrų? Kaip jie lankomi? Ar įkandamas paprastam Lietuvos žiūrovui bilietas?

Amerikoje lėlių teatras kaip meno šaka yra užmirštas, o Lietuvoje - priešingai: gyvuoja du lėlių teatrai, keliaujantys po Lietuvą, po pasaulį, rodantys savo spektaklius ne tik teatrų salėse, bet ir darželiuose, visur, kur tik esama vaikų.

Aš niekuomet negalvojau, kad lėlių teatras gali būti toks - be ypatingų dekoracijų, gyvai gimstantis prieš pat žiūrovo žvilgsnį. Už širmos vykstantis lėlių vaidinimas jau visai kitoks. Todėl vaikai taip noriai ir nuoširdžiai atranda teatrą. Teatras lankomas. Kai geri orai, kai gali gamtoj, soduose pasilepinti, tada nelauk žiūrovo. Tačiau jau ruduo, Kalėdos - mūsų laikas, kai gamta apniūksta, mes tarsi papildom gamtą, kai ji apsiniaukia, mes praskaidrėjame. Lėlių teatrą kiekvienas turi atrasti sau - pagal prigimtį, poreikius, gyvenseną. Bilietas į lėlių teatrą Lietuvoje - grynai simbolinis daiktas. Galima jį palyginti su ledų porcija, kartais jis net mažesnis. Kelis kartus jis mažesnis ir už "Keistuolių teatro" bilietą. O ir iš kur žmonės gali mokėti? Vaiką kartais į mokyklą leisti pinigų nėra, o čia teatras...

Repertuaras - daugiausia lietuviškas ar verstinas pjesės?

Daug lietuviškų pasakų. Kartais į pjesę sujungiamos kelios pasakos, o kartais ieškomas autorius, rašytojas, kad pristatyt medžiagą iki pjesės.

Ar vieno aktorius tekstas populiarius pasaulyje?

Aš manau, kad taip. Ir jis vis populiars. Lietuvoje labai ryškios buitinės bėdos - transportacijos klausimas, lėšų stygius. Tačiau provincijoje mažų miestelių žmonės - dar arčiau gamtos esantys, dar imlesni nei miestiečiai. Jie atsiveria, giliau suvokia simbolinius pjesės dalykus.

Kiek lėlių teatro aktorių paruošiamas kasmet Lietuvos Muzikos Akademijoje?

Nedaug, maždaug dešimt. Įstoja žymiai daugiau, tačiau nepritampa, lieka 6-9.

Gal ką papasakotum apie šį, naujausią savo spektaklį?

Mano spektaklis - paprastas: popierius, valas, plunksnos... Gali su mažu daiktu pakelti žmogų aukštyne nuo kasdienybės.

Melioji Undinėle (taip Tave juk vadina vaikai), ačiū už pasikalbėjimą ir tikimės vėl susitikti čia Jungtinėse Valstijose, kur tiek lietuviškų akelių laukia Tavo lėlių ir tiki jų gyvenimais.

kalbėjosi **Julius Keleras**

P.S. Gražiausios sėkmės Aktorės Teatrui! Juoba teko nugirsti, kad aktorė pavasarį žada atvežti naują savo sumanymą.

SKELBIMAI

Moterims siūlomi darbai amerikiečių šeimos. Turi susikalbėti angliškai, mėgti vaikus, žinoti namų ruošos darbus. Patikima agentūra. Telef. (516) 37-7-1401. **(sk.)**

PINIGAI PERVEDAMI I LIETUVĄ. Siuntiniai, maisto siuntiniai, **komercinės siuntos** laivu arba oro paštu - **air cargo**. **TRANSPAK**, 2638 W. 69th Street. Chicago, IL 60629. Telef. (312) 436-7772. **CONNECTICUT** valstijoje (203) 232-6600. **(sk.)**

Jeį kas turėtų anglų ar lietuvių kalba knygų, kurių jau nebereikia, skambinkite tel. (718) 348-4709. Su dėkingumu jas paimsime. **(sk.)**

BUTAI PENSININKAMS, modernūs, erdvūs, savarankiškai tvarkytis, gražioje aplinkoje, Marijos Nekalto Prasidėjimo sėsėrų globoje. Pasinaudokite proga. Kreiptis: Villa Maria, P. O. Box 155, Thompson, CT. 06277. **(sk.)**

"Darbininko" administracija prašo skaitytojus nuolat atkreipti dėmesį į lipinukę ant laikraščio pažymėtą jūsų prenumeratos pasibaigimo datą EXP. Mieli skaitytojai nuoširdžiai prašomi laiku pratęsti prenumeratą ar sumokėti atsilikusių mokesčių.

"Lietuvos aidas", patriotinės minties, plačios informacijos dienraštis, daugiausiai skaitomas išėjivios lietuvių, dėl daugiau kaip dvigubai pabrangusio pašto, buvo priverstas pakelti metinę oro paštu prenumeratą iki \$130 nuo 1994 m. rugpjūčio 1 d. Čekį \$130 rašyti "Lietuvos aidas" vardu ir siųsti JAV įgaliojiminiui adresu: Bronius Juodelis, 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514. Tel. 708 986-1613.

Kretingos pranciškonų labdaros valgyklai, kuri buvo aprašyta DARBININKO Nr. 29, aukojo:

J. Razgaitė, Peterson, NJ - 10 dol.

Norintieji prisidėti prie šios valgyklos išlaikymo, prašomi aukas siųsti:

Franciscan Fathers
361 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207.

Pažymėkite, kad tai jūsų auka Kretingos vienuolyno labdaros valgyklai.

ATLANTA Import Export, Inc., siuntinių į Lietuvą persiuntimo bendrovė, siuntinius vėl priims rugsėjo 14 d., šeštadienį, nuo 12 val. iki 1 val. popiet Kultūros Židinio kieme. Dėl informacijų skambinkite tel. **(914) 258-5133**.

"VILTIES" siuntinių agentūros atstovas siuntinius vėl priims Brooklynne, Kultūros Židinio kieme, buv. spaustuvės patalpose, rugsėjo 15 d., sekmadienį, nuo 2 val. iki 4 val. popiet. Tą dieną Kultūros Židinio kieme vyks Apreiškimo parapijos piknikas.

Brooklyne mūsų atstovas yra Algis Jankauskas, tel. (718) 849-2260. Jis paims siuntinius iš namų.

Maldos diena už Lietuvą (atkelta iš 7 psl.)

dai už Lietuvą ir dalyvaudami katedroje parodykime, kad maldos dienoje ir vienybėje glūdi mūsų stiprybė.

Maldos dieną rengia komitetas, sudarytas iš visų Connecticuto lietuvių parapijų atstovų, vadovaujamas lietuvių kunigu.

Išsamesnę informaciją galima gauti skambinant: (860) 224 - 0341. **A. S.**